

Baltijos šalių gynybos planai bus atnaujinti

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Baltijos šalių gynybos planai yra, bet atsižvelgiant į besikeičiančią padėtį jie bus atnaujinti, pareiškė Lietuvoje viešintis Jungtinių Valstijų kariuomenės pajėgų vadų jungtinio komiteto pirmininkas admiras Michael G. Mullen. Anot JAV karininko, Rusijos įsiveržimas į Gruziją dar padidino dėmesį šiems klausimams.

Paklaustas, ar ruošiami tikslūs Baltijos šalių gynybos planai, M. G. Mullen pabrėžė, jog planai yra, bet svarbu, kad jie būtų atnaujinti. Po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi JAV admiras teigė, jog verta svarstyti ir galimybę didinti karinių pratybų skaičių Baltijos regione.

M. G. Mullen pabrėžė, kad vienas iš jo viešnagės tikslų yra pakartoti, jog Amerika laikysis savo įsipareigojimų dėl Baltijos šalių gynybos. Admiras taip pat sakė suprantąs Baltijos šalių ir Ukrainos nerimą po Rusijos karinio įsiveržimo į Gruziją.

Paklaustas, ar Baltijos šalims nereiktų svarstyti apie oro erdvės gynybos pajėgumų didinimą, o ne kliautis vien NATO oro policijos misija, admiras pažymėjo, jog dabar svarstoma, ar šią misiją pratęsti po 2011 m., tačiau dėl gynybos pajėgumų pirmiausia turi apsispręsti pačios Baltijos šalys.

Lietuva ir Baltijos valstybės bendradarbiauja su JAV gynybos srityje, rengia bendras karines pratybas. JAV skiria didelį dėmesį Lietuvos karių ir krašto apsaugos sistemos tarnautojų mokymui.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Poezijos savaitgalis LA. Worcester įvyko vigilija (p. 2)
- Kodėl emigrantai balsavo už dešiniuosius? (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- LB apylinkių renginiuose – drabužių kūrėja iš Lietuvos (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Halloween (p. 8)
- Kelionės į Lietuvą išpūdziai (3) (p. 9)
- Gintaro išleistuvės „Seklyčioje“ (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Jungtinėse Valstijose atkurti barokiniai vargonai

Vilniaus Šv. Dvasios bažnyčios vargonai yra geriausiai Europoje išlikę didieji A. G. Casparini vargonai.

Rochester, spalio 22 d. (ELTA) – Jungtinėse Valstijose pristatyta žymaus vargonų meistro Adam Gottlob Casparini vargonų kopija.

Rochester miesto Eastman school of Music nuo šiol skambės vargonai, atkurti pagal garsiuosius Vilniaus Šv. Dvasios (Dominikonų) bažnyčioje 1776 m. A. G. Casparini sukurtus vargonus.

Naujieji Rochester vargonai – kol kas vieninteliai JAV, atkurti XVIII a. vidurio ir Šiaurės Europoje vyravusiu stiliumi. Projekto vykdytojai siekė atkurti senovinį vargonų gamybos procesą, kad galėtų išgauti garsą, būdingą vėlyvojo baroko instrumentams.

Atkurtųjų vargonų pristatymo iškilmėse Lietuvos generalinis konsulas New York Jonas Paslauskas pasveikino Rochester muzikinę bendruomenę su šiuo svarbiu įvykiu. Jis pažymėjo, kad Vilniaus Šv. Dvasios bažnyčios vargonų istorinė ir meninė vertė pripažinta visame pasaulyje, tačiau jie vis nebaigiami restauruoti dėl

lėšų stokos. Pasak konsulo, dabar būtina sutelkti visas pajėgas – specialistų sukaupimą patirtį ir finansinius išteklius, kad originalių Vilniaus Casparini vargonų atkūrimo darbai vyktų kuo greičiau.

Vilniaus Šv. Dvasios bažnyčios vargonai yra geriausiai Europoje išlikę didieji A. G. Casparini vargonai. Jų vertę ir svarbą pripažino geriausi vargonų žinovai. Daugiau nei du šimtmečius šis XVIII a. instrumentas išliko nepakeistas ir, pasak specialistų, įeina į pirmąjį vertingiausių Europos istorinių vargonų dešimtuką.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, buvo susirūpinta šių istorinių vargonų restauravimu. 1993 m. pradėti restauravimo darbai, juos numatoma baigti 2009 m., kai Vilnius taps Europos kultūros sostine. Neabejojama, kad restauravus Šv. Dvasios bažnyčios vargonus Vilnius taps reikšmingu Europos vargonų kultūros centru. JAV vargonininkų gildija 2008 ir 2009 m. yra paskelbusi Tarptautiniais vargonų metais.

Beviziam režimui dedamas paskutinis taškas

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Lietuvos Vyriausybė kreipsis į šalies prezidentą prašydama vidaus reikalų ministrui Regimantui Čiupailai suteikti įgaliojimus pasirašyti Lietuvos ir JAV Vyriausybių susitarimą dėl glaudesnio bendradarbiavimo nuskaltimų užkardymo ir kovos su jais srityse.

Susitarimą ketinama pasirašyti dar šį mėnesį. Šis susitarimas formaliai užbaigia pasirengimo procesą, siekiant įtraukti Lietuvą į JAV vizų atsisakymo programą.

Pavasariį buvo pasirašytas supratimo dokumentas tarp JAV ir Lietuvos, nurodantis tam tikras sąlygas, kurias įvykdžius Lietuvą, kaip ir ki-

tas Europos Sąjungos šalis, JAV turėjo įtraukti į vizų atsisakymo programą. Siekiant valstybių įstaigoms bendradarbiauti kovos su sunkiais nusikaltimais ir jų užkardymo srityje, esamų teisinių pagrindų nepakanka. Išplėtojus teisinius bendradarbiavimo pagrindus, būtų prisidėta prie saugumo abiejose valstybėse stiprinimo.

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui – 20 metų

Sąjūdžio veikloje dalyvavo apie 180 tūkst. žmonių. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, spalio 22 d. (Alfa.lt) – Trečiadienį Lietuvoje paminėta Steigiamojo Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimo 20 metų sukaktis.

1988 m. spalio 22 ir 23 d. daugiau nei tūkstantis delegatų posėdžiavo Vilniaus sporto rūmuose. Čia pirmą kartą viešai paskelbta apie Lietuvos nepriklausomybės siekį ir apie Vilniaus Arkikatedros grąžinimą tikintiesiems.

Steigiamajame suvažiavime delegatai, kuriuos išrinko Sąjūdžio remimo grupės iš visų LTSR rajonų, įtemptai dirbo dvi dienas, paskutinis posėdis baigėsi 4 val. ryto. Tie, kurie netilpo į salę, būriavosi šalia pastato. Renginį stebėjo per 5 tūkst. svečių.

Delegatai priėmė Sąjūdžio programą, įstatus, pareiškimus dėl Lietuvos visuomenės vienybės, ekonominio savarankiškumo, kultūros vertybių grąžinimo, žmogaus teises pažeidžiančių įsakų panaikinimo ir kitas.

Steigiamajame Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavime buvo išrinkta ir patvirtinta Sąjūdžio vadovybė, Sąjūdžio Seimas ir Sąjūdžio Taryba. Šie žmonės perėmė tolesnį Sąjūdžio darbą.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-22-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

Poezijos savaitgalis

JOLANTA BAČIULYTĖ

Spalio antrąjį savaitgalį Los Angeles lietuviai turėjo retą galimybę patenkinti savo ilgesį poetiniam žodžiui. Po devyniolikos metų pertraukos Los Angeles apsilankė po Jungtines Amerikos Valstijas keliaujantis žymus vilnietis, poetas ir vertėjas Antanas A. Jonynas (g. 1953 m.), lydimas žmonos, kalbos redaktorės, Palmyros Mikėnaitės.

Poetas Antanas A. Jonynas

A. A. Jonynas lietuvių literatūroje debiutavo 1977 metais poezijos rinkiniu „Metai kaip strazdas“. Vėliau buvo išleistos poezijos knygos „Atminties laivas“ (1981), „Parabolė“ (1984), „Tiltas ir kiti eilėraščiai“ (1987), „Nakties traukinys“ (1990) ir kt. Poetas yra išleidęs bent vienuolika eilėraščių rinkinių ir išvertęs poezijos iš vokiečių, rusų kalbų. A. A. Jonynas yra pelnęs prestižinių literatūrinių apdovanojimų, jo poezija yra išversta į daugelį užsienio kalbų. Bene žymiausias poeto pripažinimas yra Lietuvos Nacionalinė kultūros ir

meno premija, paskirta 2003 m. už eilėraščių rinkinį „Lapkričio atkrytis“ ir už žymų J. V. Getės „Fausto“ vertimą iš vokiečių kalbos.

Šeštadienio rytą A. A. Jonynas apsilankė Los Angeles lituanistinėje mokykloje. Vyresniųjų klasių mokiniai ir mokytojos rinkosi pasiklausyti skaitomų poeto eilių ir turėjo galimybę paklausinėti autorių apie jo vaikystės kūrybines nuotaikas ir įkvėpimo šaltinius. Išvykdamas poetas padovanojo mokyklai savo naujausią poezijos rinkinį „Ošiantis peizažas“ iš „Mokinio skaitinių“ serijos.

Vakare LA LB valdyba parapijos salėje surengė poezijos ir džiaz vakarą. Negausi, bet, anot poeto, šilta publika su tyliu susikaupimu klausėsi autoriaus skaitomų eilių ir leidosi į filosofinę diskusiją apie meninę saviraišką, talentą ir mūzas. A. A. Jonyno eilėraščiai džiugino klausytojus ypatingu nuoširdumu, šmaikščių paradoksu ir realiais vaizdiniais atmiežtu sentimentalumu. Gamtos vaizdai su simboline potekste: „Numetęs savo kruvinus lapus / ruduo dar demonstruoja nuogą kūną“, ir itin meniškos ir originalios metaforos žadino klausytojų smalsumą gilesniam pokalbiui: „oranžinio saulėlydžio liežuvis“, „putojantys jurginai“, „besišypsančios blakstienos“, „vyšnia ištryškusi po langu žiedų fontanais taško dangų“.

Kai kurios A. A. Jonyno eilės yra virtusios dainomis. Klausytojus ypač pradžiugino širdgėliškai pažįstamos „Kalėdinės eglutės“ eilės. Tai daina, tapusi neatskiriama kasmetinio kalėdinio šurmulio palydove Lietuvoje. Poetiško žodžio fone susirinkusius linksmino džiaz grupė iš Las Vegas. Džiazas, pasirodo, yra mėgstamiausias A. A. Jonyno muzikos stilius, atsispindintis improvizaciniu ritmiškumu ir melodija jo eilėse.

Tuo tarpu sekmadienį į poezijos popietę rinkosi tik vienas kitas poezija besidomintis skaitytojas, vienok, nenusileidžiantis savo smalsumu. Užsimiršę savo kasdienių darbų užguly, atsispyrę nuo lėkštų baliukų ar panika persunktų žinių pasinėrėme į A. A. Jonyno poezijos apdainuotą rudens, mąstydami apie poeto taip melancholiškai vaizduojamą žmogaus būtį ir jos trapumą.

WORCESTER, MA

JANINA MILIAUSKIENĖ

Vėsus, apsiniaukęs spalio 5 d. sekmadienio rytas, kartais ir keli lietaus lašeliai iškrenta, bet to nepaisė Šv. Kazimiero parapijiečiai, 9 val. su giliu liūdesiu širdyse, su trispalvėmis vėliavėlėmis rankose rinkęsi šventoriuje, prie bažnyčios durų, nes bažnyčia nuo š. m. liepos 1 d. uždaryta.

Bažnyčios gynimo komitetas, kuriam pirmininkauja Frank Statkus, suruošė vigiliją – jau antrąją susikaupimo ir maldos valandėlę, į kurią atvyko apie 70 parapijiečių, tarp jų ir neparapijiečių. Prie bažnyčios durų buvo pastatytas didelis, gražus Šiluvos Marijos su Kūdikėliu paveikslas, prašant jos pagalbos, rugsėjo 14 d.

Worcester lietuviai šventė 400 metų Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje jubiliejų. Vigiliją pradėjome rožinio malda, kurio tris paslaptis lietuviškai kalbėjo Česius Savickas, angliškai dvi – Ona Leaseman. Nustoję ir lietaus lašai kritę, kaip komiteto narys Romas Jakubauskas sakė, tai pašventinimas buvo, kad Dievas su mumis, ir įspėjimas, kad ir vyskupas atsisuktų į mūsų pusę. Giedojome giesmę „Marija, Marija...“ Kalbėjo bažnyčios gynimo komiteto pirm. Statkus, kuris pareiškė, kad daug kartų buvo kreiptasi į vyskupą Robert J. McManus, prašant pasigailėti ir sutikti atidaryti Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią. Vyskupas tvirtai laikėsi ir tebesilaiko

HIUTENFELD, VOKIETIJA

Tradicinis Lietuvių kultūros instituto mokslinis suvažiavimas

Suvaz'avimo organizatoriai ambasadorius: E. Ignatavičius, V. Bartusevičius ir Joachim Tauber su muzikinės programos atlikėjais iš Klaipėdos.

Šių metų spalio 3-5 dienomis Hiutenfelde vyko 28-asis Lietuvių kultūros instituto (LKI) suvažiavimas bei mokslinė konferencija. Instituto narius, kviestinius svečius bei visus besidominčius šiais metais į Renhofo pilį sukvietė jubiliejinė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo tema: „Nuo ‘Ober Ost’ iki Lietuvos Respublikos: 1918-ųjų vasario 16-oji iš istorinės perspektyvos“.

Tradicinį vokiečių kalba vykstantį LKI renginį penktadienio vakarą Renhofo pilies salėje sveikinimo kalbomis pradėjo instituto vedėjas dr. Vincas Bartusevičius, Vokietijos Federacinės Respublikos Šiaurės Rytų kultūros instituto mokslinis bendradarbis, Vokietijos-Lietuvos forumo valdybos pirmininkas dr. Joachim Tauber, LR ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius bei Lietuvos vokiečių bendrijos pirmininkas Hardy Mett. Prieš suvažiavimą netikėtai sunegalavus svečiui kunigaikščiui Inigo Fürst von Urach, kuris ketino pristatyti savo senelio Baden-Viurtembergo žemės hercogo Wilhelm von Urach užrašus apie pastarojo numatytą paskyrimą Lietuvos karaliumi Mindaugu II 1918-aisiais metais, pirmąjį pranešimą skaitė J. Tauber, kuriame kalbėjo apie Mažonoje ir Didžiojoje Lietuvoje gyvenusių etninių lietuvių mentaliteto skirtumus ir jų priežastis.

Antrąją suvažiavimo dieną pradėjo Erfurto universiteto Max Weber

kolegijos doktorantas Christian Westerhoff, pristatęs pranešimą „Privertstiniai darbai Pirmajame pasauliniame kare: ‘Ober Ost’ vadovybės laikotarpis“. Didžiajai daliai klausytojų faktas apie Lietuvos visuomenės išnaudojimą Pirmojo pasaulinio karo metais buvo naujas.

Nukelta į 11 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Vigilija

LIETUVOS RINKIMAI-2008

KODĖL EMIGRANTAI BALSAVO
UŽ DEŠINIUSIUS?

ARŪNAS IVAŠKEVIČIUS

EVELINA BUTKUTĖ

Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje per Seimo rinkimų pirmąjį turą savo valią pareiškė 8,746 šalies piliečiai iš 15,819 turėjusių tokią teisę. Emigrantų balsavimo rezultatai labai smarkiai skiriasi nuo Lietuvos. Jeigu visa Lietuva būtų balsavusi taip pat, kaip užsienyje gyvenantys lietuviai, šalį artimiausius ketverius metus, be abejonės, valdytų Tėvynės sąjunga–Lietuvos krikščionys demokratai (TS–LKD).

Jeigu ši politinė jėga ir negautų absoliučios Seimo mandatų daugumos, tai bent jau galėtų be vargo suformuoti daugumos koaliciją, padedama vienos kurios nors ideologiškai artimos partijos. Žinoma, politologai gali ginčytis, nes tokie paskaičiavimai, nors ir pamatuoti, tačiau yra labai spekuliatyvūs.

Stebina ir rinkėjų – emigrantų – aktyvumas užsienyje (57,32 proc.), pastebimai lenkęs aktyvumą Lietuvoje (48,54 proc.).

TS-LKD sulaukė 34,43 proc. išeivių paramos (Lietuvoje – 19,70 proc.). Kai kuriose Lietuvos diplomatinėse atstovybėse rinkėjų parama TS-LKD buvo absoliuti. Pavyzdžiui, Lietuvos ambasadoje Belgijoje už TS-LKD balsavo 52,19 proc. arba 298 rinkėjai, ambasadoje JAV – 66,94 proc. (245), generaliniame konsulate Čikagoje – 70,24 proc. (321), o garbės generaliniame konsulate Melburne – net 85,37 proc. (70).

Tuo pat metu kai kuriose „konservatoriškai“ nusiteikusiose Lietuvos diplomatinėse atstovybėse kiti rinkimų pamėgti kandidatai buvo visiškai neįvertinti. Pavyzdžiui, tame pačiame gen. konsulate Čikagoje Arūno Valinsko Tautos prisikėlimo partija (TPP) gavo tik 2,63 proc. arba 12 balsų. Darbo (DP) ir Leiboristų partijų (LP) koalicijos nepasirinko nė vienas iš 457 į konsulatą atėjusių balsuoti išeivijos rinkėjų.

Kas būtų, jei...

Jeigu visa Lietuva būtų balsavusi taip, pat kaip išeivija, DP ir LP koalicija apskritai nedalyvautų daugiamandatės apygardos mandatų dalybose, nes būtų surinkusi tik 3,31 proc. balsų, taigi nebūtų įveikusi net pusiaukelės iki koalicijoms taikomo 7 proc. rinkėjų balsų barjero. Konservatoriai, kaip minėta, būtų sulaukę 34,43 proc. rinkėjų palankumo. Antri, kaip ir dabar, būtų like „valinskininkai“, tačiau jų balsų kraitis būtų sumažėjęs nuo dabartinių 15,1 proc. iki 10,93 proc.

Naudodami Seimo rinkimų įstatymo kvotų ir liekanų būdą pabandėme partijoms išdalinti mandatus pagal išeivijos balsavimo rezultatus. TS-LKD tokiu atveju vien tik daugiamandatėje apygardoje gautų 32 Seimo vietas, TPP – 10, LRLS – 8, LSDP – 8, PTT – 6, LiCS – 6.

Spekuliatyviai manant, kad tos pačios partijos panašios paramos iš rinkėjų sulauktų ir antrajame Seimo rinkimų ture, būtų galima skaičiuoti, kad TS-LKD naujajame Seime turėtų 64, TPP – 20, LRLS – 17, LSDP – 16, PTT – 12 ir LiCS – taip pat 12 parlamentarų. Tokiu būdu konservatoriams pakaktų bet kurios kitos parla-

mentinės partijos paramos, kad būtų galima suformuoti stabilią ir ilgalaikę valdančiąją koaliciją, galinčią priimti visus sprendimus ir nepaisančią opozicijos pasipriešinimo. Tokio dešiniojo Seimo Lietuva yra nemačiusi jau dešimt metų.

Kartos aspektas

Vilniaus universiteto Politologijos katedros docentė Lidija Šabajevaitė įsitikinusi, jog emigrantų pasirinkimui atiduoti balsus už vieną ar kitą partiją daro įtaką emigrantų amžius ir tradicijos.

„Pirmiausiai reikėtų panagrinėti, kodėl tie lietuviai išvyko? Daugelis rinkosi geresnį gyvenimą kitur, kad galėtų užsidirbti. Ką galima kaltinti dėl gyvenimo čia? Mano manymu, tai priklausė nuo verslo ir valdžios. Nesvarbu, kas buvo valdžioje, ar kairieji, ar dešinieji, nė vieni iš tiesų nesirūpino“, – teigė L. Šabajevaitė.

Kartos klausimas opus. Į užsienį lietuviai traukė keliomis bangomis. Anot L. Šabajevaitės, dabar Airijoje, Anglijoje gyvena šiuolaikinė emigrantų karta, o vyresnieji – pokario emigrantai. „Aišku, kad tų dviejų kartų vertybės yra visiškai kitokios. Dauguma vyresniųjų balsuoja už konservatorius ir Lietuvos krikščionis demokratius. Taip yra todėl, kad kairieji jiems asocijuojasi su sovietmečiu, ši karta už juos nebalsavo ir nelabai balsuos“, – aiškino docentė.

Politologės nuomone, vyresniosios kartos pasirinkimui įtaką galėjo daryti ir dvigubos pilietybės klausimas. L. Šabajevaitės manymu, susidarė paradoksali padėtis – tie, kurie išvyko iš Lietuvos ir nesiruošia čia grįžti, bando Lietuvoje gyvenantiems išrinkti valdžią. „Nors nežadama grįžti, bet balsuojama, kad būtų išrinktas Lietuvos parlamentas. Reiškia, balso teise aš galiu nulemti, kas ateis į valdžią, bet Lietuvai aš daugiau nieko neduošu – nei mokesčių, nei įsipareigojimų. Dvigubą pilietybę aš vertinu skeptiškai. Kitas dalykas, jei emigracija laikina, gyvenama dėl vaikų, tačiau žmonės žada sugrįžti, gyventi Lietuvoje, jai įsipareigoti. Tokioje padėtyje reikia ieškoti išeities“, – aiškino L. Šabajevaitė.

Kaip bebūtų, emigrantų balsavimas ir rinkimų rezultatai parodė, jog vyresnioji karta balsuoja taip pat, jos nuomonė tradiciška ir nekintanti.

Jaunesniąją kartą pavergė televizija?

Jaunesniosios emigrantų kartos pasirinkimą politologė vadina fenomenu. „Jaunesnieji pasirinko Arūno Valinsko partiją (TPP). Sunku pasakyti, kodėl taip atsitiko. Turbūt pasirinkimui darė įtaką daugelis dalykų. Mes pradėjome į valdžią žiūrėti nerimtai. Bet tai yra negerai, juk be valdžios mes negalime būti“, – teigė politologė.

Anot pašnekovės, simpatijas šiai partijai padėjo prikelti ir visagalė televizija. „Juk televizija daro didelį poveikį, ypač jauniems žmonėms. Jei valstybė mes nusivylė ir, rinkdami valdžią, balsuojame už ‘šoumenus’, pokštininkus – už žmones, kurie lengva ranka dalija pažadus – tai truputėlį yra naivoka“, – mano L. Šabajevaitė.

„15 minučių“

ALEKSAS VITKUS

Stalino dvasia
Rusijoje dar gyva

Švedijoje įvykusiame šių metų politiniame seminare buvo skaityta paskaita, kurios autorius Arkady Ostrovsky metė gana įdomų žvilgsnį į posovietinę Rusiją ir bandė paryškinti skirtumus tarp 1917 metų revoliucijos ir naujosios „demokratinės“ Rusijos atsiradimo. Štai keletas įdomesnių jo minčių.

Po Sovietų Sąjungos subyrėjimo Rusija, likusi be ideologijos, pirmiausiai rūpinosi tik savo ekonominiu išlikimu. Pradėjus kilti naftos kainoms, Rusija vėl pasijuto turtinga ir svarbi, ir tada naujai iškilo ideologijos poreikis. Negalėdamas surasti vizijos ar strategijos ateičiai, Vladimir Putin pasirinko praeitį ir jos garbę. Stalinas yra vėl laikomas dideliu Rusijos vadu, kartu su carais – Jonu Žiauriuoju, Petru Didžiuoju ir dabar – pačiu Vladimir Putin.

Jei Stalinas „sumobilizavo“ kraštą ir išplėtė imperiją tiek, kad ji galėjo lygintis su Amerika, Michail Gorbačiovo tą poziciją prarado. Jis neprotėngai tikėjo Vakarų partnerius esant jo politiniams sąjungininkais. Jis prarado Vidurio ir Rytų Europą. Jankiai sukėlė revoliucijas Ukrainoje ir Gruzijoje, kas buvusias sovietų teritorijas pavertė Vakarų karinėmis bazėmis. Visa tai verčia Rusiją imtis atkaklesnės užsienio politikos.

Tas savo naujas imperialistines ambicijas Rusija parodė ir kariškai, užpuldama Gruziją tankais ir kitais sunkiais ginklais. Tuo savo įsiveržimu Putin norėjo parodyti ir kitoms buvusioms sovietų respublikoms: „Mes galime ir sustabdysime tolimesnį NATO veržimąsi į rytus.“

Didžioji rusų dauguma į Stalino erą Rusijos istorijoje žiūri teigiamai. Prasidėjus išpuoliui į Gruziją, tarp Rusijos liberalių intelektualų nesimatė nė pusės tiek pasipiktinimo, kiek jo buvo 1968 metų sovietų akcijoje prieš laisvėti bandžiusią Čekoslovakiją. Žurnalistai, istorikai ir menininkai šį kartą tylėjo.

Sovietų imperijoje žlugimas nepagimdė naujos liberalios posovietinės ideologijos. Ir kai 1991 m. rugpjūtį KGB vestas perversmas sužlugo rusų, rizikavusių savo gyvybe ginant Maskvos parlamentą, dėka, ta nelaukta maskviečių pergalė nesujudino visos tautos siekti tikros laisvės ir demokratijos, nors tam ir buvo puiki proga. Bet to neatsitiko. Demonstruojantys tik nuvertė nekenčiamo KGB įsteigėjo Feliks Dzeržinsky statulą ir sustojo. Žlugo sena sistema, bet negimė nauja laisva tauta. Po dešimt metų niekas tos pergalės prieš KGB nerado reikalo net tinkamai prisiminti. Stalinizmo klaidos buvo pasmerktos, bet ne su tokiu entuziazmu, kaip 1956 m. Chruščiov pasmerkė Stalino asmenybės kultą.

Ne kiekvienas sovietų pilietis buvo patenkintas 1991 metų rugpjūčio įvykiais. Daug žmonių prarado savo santaupas. Kai kas negalėjo tikėti, kad senoji sovietinė sistema jau tikrai žlugo. Kiti juto lyg tuštumą ir nostalgiją, kuri per dešimt metų užvaldė daugelio sąmonę ir sukėlė senų „gerų“ laikų ilgesį. Kažkas panašaus gal vyko ir Lietuvoje. Kyla klausimas – kodėl rusai nepasuko nauju keliu? Ar, prisiminus 1917–1923 metų pilietinio karo baisumus, juos surakino naujo baimė?

Nesunku suprasti, kodėl koks nors KGB karininkas jautėsi kažką praradęs. Bet kaip pateisinti tuos intelektualus ar meno žmones,ėjusius už perestroiką? Juk jie turėjo daugiausiai laimėti iš Sovietų Sąjungos žlugimo. Kad jie staiga pasijuto pralaimėję, galima būtų paaiškinti tuo, kad tokie žmonės, turėję specialias privilegijas prie komunistų režimo, jų neteko.

Istorija mums rodo, kad visai kitaip atsitiko 1917 metais. Tada revoliucija sujudino nepaprastą pakilią bangą tarp kūrėjų. Reikia tik prisiminti tokius žmones kaip poetus Vladimir Majakovsky, Jevgeny Jevtušenko, rašytojus Boris Pasternak, Michail Šolochov, kompozitorius Dimitry Šostakovič, Sergei Prokofjev ir kitus. Nieko panašaus neįvyko po 1991 metų permainų, šį kartą Mūzos tylėjo.

Kai pasirodė Solženicin veikalas „Gulagų salynas“ ir tapo prieinamas rusų masėms, tos masės vengė jį skaityti. Autoriui 1994 m. grįžus į Rusiją jis netapo dėmesio centru, beveik niekas nekreipė dėmesio į jo veiklą „Kaip atstatyti Rusiją“. Labiausiai dėl jo mirties gedėjo Putin, kuris mėgo rašytoją už jo palinkimą į kraštutinį rusų nacionalizmą.

Rusija dar negrįžo į sovietų laikus, ir šiandien ji nėra totalitarinė valstybė. Bet, nesusiformavus tikrai autentiškai liberaliai ideologijai, senasis nacionalizmas, nors jau ir naujuose neostalinistiniuose rėmuose, yra tapęs pačia stipriausia Rusijos visuomenės jėga. Šitoji jėga ir atvedė rusų tankus į Gruziją ir dabar kelia baimę daugumai Rusijos kaimynių.

Paskaitos autorius A. Ostrovsky pristatė ir naujųjų laikų Rusijos istorijos knygą. „Sovietų Sąjunga nebuvo demokratija“, – dėstoma tame naujame, mokykloms skirtame vadovėlyje, – „bet milijonams viso pasaulio žmonių ji buvo pavyzdys geriausios ir teisingiausios santvarkos. Per pastutinius 70 metų TSRS, milžiniška pasaulio supergalybė, išgyvenusi socialinę revoliuciją ir laimėjusi vieną iš kruviniausių istorijoje karų, privertė Vakarų valstybes atkreipti didesnę dėmesį į žmogaus teises. Todėl šiandien mes niekam neleisime užmesti ant mūsų pečių kaltės jausmo“.

Mokykliniam jaunimui skirto vadovėlio autoriai į 1991 metus žiūri ne kaip į naujo demokratiško kelio pradžią, bet tik kaip į nelaimingą ir tragišką istorinį įvykį, sutrukdžiusį Rusijos pažangą. Stalino nusikaltimai ten nėra nuneigiami, tik pateisinami. Visų politinių galių suvedimas į Stalino rankas buvo ne tik tinkamas valstybei, bet, teigiama vadovėlyje, to meto sąlygos to net reikalavo.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

VIOLETA PALČINSKAITĖ

Tyliai
Kartojasi
Mūsų
Žaidimas.
Lapkritis,
Lapkritis,
Lapų kritimas.
Rudas,
Geltonas,
Raudonas,
Aukšinis...
Kas paskutinis?
Kas paskutinis?

Amžinas
Amžinas
Mūsų žaidimas.
Lapkritis,
Lapkritis,
Lapų kritimas.
Šiandien – kuris?
Vienas,

Du,
Trys –
Bėkite, lapai!
Gaudo –
Šiaurys!

Daržovių puota

Rudens karalystėj – daržovių puota.
Štai Ropė atvyko – Ridiko teta.
Uždusęs įvirto garbanius Kopūstas,
Moliūgas, tarytum balionas išpūstas.

Po gelstančiais lapais, kedenamais vėjo,
Trys Žirniai su Pupomis ginčą pradėjo,
Bet viską numaldė iš vakaro kviestas
Rinktinių Agurkų žaliasis orkestras.

Ir šoko Burokas pernakt su Morka...
Bet čia, kaip žinia, ne puotos pabaiga,
Nes Ropė, kuri paskutinė išėjo,
Su Bulve – visus iš eilės apkalbėjo.

Po švento Mykolo (rugsėjo 29 d.) dar džiaugiamės bobų vasaros šiluma. Norime, kad saulutė šildytų kuo kaitriau, o diena netrumpėtų taip greitai. Tačiau gamtos ratas sukasi, mus nešdamas tolyn į rudenį.

Jau spalio persirito į kitą pusę, bet mes dar džiaugiamės saulute, spalvotomis medžių kupetomis, besidraikančiais voratinkliais, atsisveikinančių gervų gaudžiu skardėjimu.

Spalio vidurį ženklina daug gamtai svarbių įvykių. Baigiasi daugelio augalų vegetacijos periodas: tą liudija paskutiniai žiedai, byrantys medžių lapai, po šalnų nusvirę darželio jurginai.

Spalį išskrenda daugelis paukščių, o kai kurie renkasi būsimoje žiemojimo vietoje. Kaip tik dabar žvėrys keičia savo kailius, nes, vėstant orams, jie turi teikti šilumą.

Su šiluma atsisveikina vabzdžiai – nors dar regėsime ir girdėsime juos, tačiau tik pavienius, savotiškai pavargusius, apirusiais sparneliais.

Paklauskite – ar spalio ir rudens vidurys liūdnas? Žinoma, ne! Jis nuostabus, jame daug džiaugsmo ir optimizmo.

Džiaugsmingai sutikite rudenį. Vaikščiokite gryname ore (juk dabar nebe taip karšta kaip vasarą, bet dar ir nešalta). Nueikite į parką. Gėrėkitės įvairiaspalviais parko medžių lapais: šio metų laiko spalvos ypatingos – švelnios ir šiltos. Gėrėkitės neįprasta rudeninio dangaus spalva. Giliai įkvėpkite šviežio, vėsaus, gaivaus rudens oro.

O jei yra galimybė – būtinai nuvažiuokite į mišką. Aš vis prisimenu Lietuvos miškus, kurie rudenį pakvimpa ypatingu – grybų kvapu! Vaikštai po minkštutes samanų, dairaisi, žiūrėk – ir grybų pamatai! O tada jau atsargiai pasiimi peiliuką, gražiai nupjauni grybo kotą ir dedi į kraitelę. Šiukštu – nedrįsk išvartyti samanų!

Tad gražaus Jums rudens, mažieji „Draugo“ lietuviukai.

Redaktorė

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių mintys apie rudenį:

Rudenį oras būna vėsus. Medžių lapai yra spalvoti. Aš rudenį nešioju palatą ir kepurę. Man patinka žaisti su lapais.

Adrijana Ivanova

Oras rudenį šaltas. Dažnai lyja. Medžių lapai būna raudoni, geltoni. Rudenį aš apsirengiu šiltus rūbus ir žaidžiu su lapais lauke.

Agnė Bindokaitė

Jau atėjo ruduo! Darosi šalčiau ir šalčiau. Jau negirdime paukščių čiulbėjimo, lapai krenta nuo medžių šakų, voveraitės laksto aplink medžius ir renka riešutėlius. Ateina ir dvasių šventė (Halloween)!

Milda Pranskutė

Mūsų kalendorius

Vytauto Didžiojo mirties diena

1430 spalio 27 d. mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas. Tuomet Vytautui buvo jau 80 metų. Manoma, kad Vytautas mirė nuo sutrenkimo, kai nukrito nuo arklio. Kita versija, kad nuo supūliavusios voties.

Vytautas yra garsiausias iš visų Lietuvos valdovų, neveltui vadinamas Didžiuoju. Valdant Vytautui jo pastangomis dauguma Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) sritinių kunigaikščių buvo pakeisti didžiojo kunigaikščio vietininkais, o didžiojo kunigaikščio taryba iš patariamąjo valdymo organo virto autonomo

mišku valstybės valdymo organu, kurio nariai jau neblogo išmanė LDK vidaus ir užsienio politikos vingrybes.

Didžiausias jo nuopelnas, kad Jogailai užvaldžius Lenkiją ir Lietuvą, Vytautas sugebėjo atsikovoti valdžią Lietuvoje ir po jo mirties Lietuva tapo nepriklausoma nuo Lenkijos. Vienas iš garsiausių mūsų Lietuvos istorijoje – Žalgirio mūšis (1410 liepos 15 d.). Lietuvių pergalei prieš Vokiečių ordiną šiame mūšyje daug įtakos turėjo Vytauto vadovavimas. Netrukus po šio mūšio (1411) sudaryta Torūnės taikos sutartimi Žemaitija buvo pripažinta Lietuvai iki Vytauto ir Jogailos gyvos galvos.

Vytautas sugebėjo rasti bene geriausius iš galimų būdus išvesti Lietuvą iš atsilikimo; būtent jis pavertė Lietuvą Vakarų valstybe. Remdamasis tuometinės LDK politiniu svoriu ir karine galia, Lietuvos tarptautinę izoliaciją jis pašalino kone visose šalies gyvenimo srityse. Vytauto Lietuva Europoje buvo reikšminga kaip niekada prieš tai ir po to, – kaip tik todėl lietuviams Vytauto asmuo ypač svarbus buvo XIX ir XX a. sankirtoje ir Lietuvos Respublikos gyvavimo laikotarpiu.

LB apylinkių renginiuose – drabužių kūrėjos iš Lietuvos sukurti modeliai

SIGITA ŠIMKUVIENĖ–ROSEN

Lietuvės moterys visada nori ir moka pasipuošti. Mielai jos pačios mezga, siuva, pasigamina net papuošalus, kad būtų kuo originalesnės, nepakartojamos.

Šį rudenį spalio ir lapkričio mėnesiais keletas LB apylinkių rengia „Rudens mozaikos“ popietes – vakarus, skirtus visiems, kam patinka grožis, aišku, labiausiai moterims.

Vida Leonavičiūtė-Insodienė

Įdomu tai, kad renginiuose dalyvaus Lietuvoje gerai žinoma rūbų kūrėja, dailininkė-grafikė Vida Leonavičiūtė-Insodienė. Ji su savo padėjėja Diana Ročiene atskraidina į Ameriką net dvi drabužių kolekcijas. Kas įdomiausia – renginyje dalyvaujančios moterys ir bus pačios modeliai, pristatant drabužių kolekciją susitiki-muose. Jau dabar visose vietovėse, kuriuose ruošiamas šis įdomus rengi-nys, vyksta sujudimas, renkamos merginos ir moterys, galinčios pabūti modeliais.

V. Leonavičiūtė-Insodienė, baigė Vilniaus dailės akademiją, kur studijavo grafikos meną, yra sukūrusi nemažai autorine technika paremtų kū-rinių, grafikos lakštų, iliustracijų, ku-riuose ryški savita estetika, elegan-tiška, rafinuota, teatrališka grožio samprata, išsiskleidžianti organišk-omis linijomis bei siluetais, kruopš-čiomis juvelyrishkomis detalėmis bei

netikėtais spalvų deriniais.

1980 m. V. Leonavičiūtė-Insodie-nė pradėjo kurti kostiumus teatrui. Ji yra suprojektavusi keliasdešimt kon-certinių kostiumų Lietuvos baleto žvaigždėms – Nelei Beredinai, Lore-tai Bartusevičiūtei, Petrui Skirman-tui, Jonui Katakinui, Eglei Špokaitei, Rūtai Jezerskytei, Mindaugui Bau-žiui, Rusijos estrados žvaigždei Bor-i-sui Moisejevui ir daugeliui kitų meno pasaulio žmonių.

V. Leonavičiūtė-Insodienė kūrė kostiumus televizijos baletui „Gra-žioji Gėlininkė“, filmui – baletui „Šo-kio garbei“ (Lietuvos televizija), bale-tams „Bernardos Albos namai“, „Fedra“, „Ketvirtas veiksmas Margar-itai“ (Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras), dekoracijas ir kostiu-mus spektakliui „Šokių salė“ (Kauno muzikinis teatras), operetėms „Ma-rica“, „Laisvasis vėjas“, baletams „Žydrasis Dunojus“, „Artisto gyven-i-mas“, „Romeo ir Džiuljeta“ (Klaipė-dos muzikinis teatras).

Nuo 1988 metų V. Leonavičiūtė-Insodienė dalyvauja tarptautinėse mados šventėse „In Vogue“, Madų dieno-se, 2002 metais yra surengusi asmeninės kolekcijos pristatymą „Pa-sitinkant ir palydint“. 2006 m. meni-ninkė pristatė *haute couture* drabu-žių kolekciją „Iš sapnų“.

Dailininkės ir kostiumų kūrėjos Vidos Leonavičiūtės-Insodienės dra-bužių kolekciją „Kartą Amerikoje“ sudaro dvi dalys.

Pirmojoje dalyje – *haute couture* principais sukurti modeliai, kuriuose siekiama išryškinti unikalias kostiu-mų konstrukcijas bei savarankišką estetinę vertę, atsisakant sezonišku-mo principo ir kiekvieną drabužių ansamblį vertinant kaip nepakarto-jamą meno kūrinį, kuriam ypatingos vertės suteikia pačios dailininkės juvelyrishkai siuvinėtos detalės bei megzti elementai.

Kostiumų siluetai – moteriški, kiek asimetriški, subtiliai pabrėžia-mas talijos ir elegantiškai plātėjan-čios apatinės drabužio dalies kontras-tas, kai kuriems modeliams būdingos nežymios rytietiško kostiumo ar XX a. šeštojo dešimtmečio aukštosios mados siluetaų užuominos.

Minoriškas kai kurių ansamblų

spalvas – juodą, pilką, pilkšvą – ryž-tingai atgaivina aitrų ciklameno, žal-svo turkio spalvos detalės, kurios ki-tuose modeliuose tarp akinamai baltų audinių įgauna savitą spindesį.

Antrojoje kolekcijos „Kartą Ame-rikoje“ dalyje – specialiai pristaty-mams Amerikoje sukurta *pret a porte* drabužių iš lino kolekcija. Labiausiai pasisėkė Florida valstijos merginoms ir moterims, nes menininkė su savo padėjėja skrenda pas jas pirmiausia. Floridiškių pageidavimu, rūbų kūrėja ir paruošė visai naują drabužių ko-lekciją iš lino.

Pirmasis pasirodymas įvyks Flo-ridoje – St. Petersburg Lietuvių Na-muose, **spalio 26 d.** 4 val. po pietų. Šventę rengia LB apylinkės valdybos pirmininkė Vida Meiluvienė su savo valdyba.

Spalio 29 d. 6 val. v. New York moterys galės susitikti su rūbų kūrė-ja ir rodyti jos sukurtus modelius (Lietuvių susivienijimo Amerikoje patalpose) 307w.30th street. NY ren-ginį ruošia LB Manhattan apylinkės pirmininkė Laimutė Šileikytė-Hoods.

Lapkričio 1 d. 6 val. v. Šv. Tre-jybės bažnyčios salėje Connecticut

lietuviai galės ne tik pasižiūrėti V. Leonavičiūtės-Insodienės sukurtų drabužių, bet ir paklausti „Jaunų širdžių“ ansamblio iš Bostono atlie-kamų Vytauto Kernagio dainų. Ren-ginio rengėjai LB New Haven apy-linkė – Dzina Inkratienė ir LJS – To-mas Nenortas.

Lapkričio 9 dieną, sekmadienį, po pietų Boston lietuviai galės gėrėtis madų kūrėjos iš Lietuvos sukurtais modeliais. Renginį ruošia LB Boston apylinkė, už renginį atsakinga Estera Sužiedėlis.

Lapkričio 14-16 dienomis me-nininkė iš Lietuvos viešės Čikagoje. Lapkričio 15 d. 7 val. v. visi yra kvie-čiami su V. Leonavičiūtės-Insodienės drabužių kolekcija susipažinti Vytau-to Didžiojo Šaulių rinktinės namuo-se. Šį organizacija su aktyviais jau-nais lietuviais Linu Marganavičiumi ir Živile Ramašauskiene ruošia jums puikų vakarą.

Džiugu, kad ir šį rudenį Lietuvių Bendruomenės apylinkėse vyks įdo-mių renginių. Palinkėkime sėkmės rūbų kūrėjai V. Leonavičiūtei-Inso-dienei dalyvaujant LB renginiuose, didžiausios sėkmės jų rengėjams!

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DAR KARTĄ APIE LIETUVIUS IR ŽYDUS

Savo straipsnyje („Draugas“ 2008 m. spalio 3 d.) aš nė vieno čia gyvenančio lietuvio, o labiausiai, tų, kurie čia gimė ir augo, nekaltinu. Lietuvos vyriausybė turi apsispręsti ir surasti išeitį iš šios politiškai nepri-imtinos padėties. Jei tai nebus pa-daryta, visa tauta bus kaltinama už mažą procentą žudikų.

Gerb. Donatas Januta teigia, kad tas žydus žudžiusių lietuvių procen-tas buvo labai mažas ir tai yra pa-tvirtinta kažkokių ten „mokslinin-kų“. Kiek man žinoma, beveik visi mažesni Lietuvos miesteliai tuo rei-kalu turėjo problemų ir „ieškojo bū-dų atsiskaityti“. Nėra ko šnekėti apie Vilnių, Kauną ar Šiaulius. Aišku, viskas klojosi vadovaujant vokie-čiams, bet su mūsų „patarėjų“ pagal-ba.

Gera, kad Izraelis nereikalauja iš Lietuvos atlyginimo už išvogtą ir nekilnojamą turtą. Tai turėtų būti akstinas Lietuvos vyriausybei kuo greičiau šią problemą išspręsti. Gaila, kaip pats Januta sako, jog Lietuvos vyriausybė šiuo reikalu nelabai sku-binasi. Kaip, pavyzdžiui, žydų kapi-nės Vilniuje. Anot teisininko Jono Gibaičio, namų statyba Vilniuje žydų kapinių teritorijoje yra „visiška kvai-lystė“ („Draugas“, 2008 m. spalio 9 d.).

Juoktis iš Dariaus Udrio irgi nėra taip išmintinga. Už jo pasiūlymą pasikviesti „jidish“ šokėjus į Los Angeles tautinių šokių šventę, mano nuomone, nebuvo reikalo jį taip su-doroti. Tolerancijos, broliukai ir se-sutės, tolerancijos!

Palaikyti gerus santykius su žydais būtų naudinga. Kaip mano tė-tė sakydavo, „su medum daugiau mu-sių“ sugausi. Lietuvoje, kiek atsime-nu, mes su žydais didelių problemų neturėjome. Eidamas ryte į gimnazi-ją aš dažnai užsukdavau pas savo draugą žydėlį jo pasiimti. Nematau priežasčių, kodėl mes su žydais ne-galėtume palaikyti gerų santykių ir dabar. Politiškai tai labai svarbu. Neseniai JAV Kongreso priimta rezoliucija dėl žydų kapinių Vilniuje liudija mūsų Lietuvos vyriausybės nesusigaudymą ir nesugebėjimą veikt-i politinėje erdvėje. Kartais, norint išspręsti problemą, reikia šokti ir su velniu.

O dėl, anot Vytauto Šliūpo, „ma-no supainiotų faktų“, galiu tik tiek pasakyti, kad aš tyčia pasinaudojau pseudonimu, kad išvengčiau ilgų dis-kusijų. Jonas Šliūpas tikrai buvo dviejų dienų Palangos burmistras, bet to meto įvykiuose nesusigaudė, ar jis Palangoje, ar Šventojoje. Jo apibū-dinimas apie to meto vokiečių barba-rizmą yra sveikintinas, bet nežinau, ar sveikas. Jei kam įdomu, gerb. Ste-fa Brazinskaitė-Butkienė savo straip-snyje „Drauge“ (1987 m. spalio 13 d.) Šliūpo padėtį ir su juo susijusį įvykį labai išsamiai aprašė. Tačiau apie mirusius arba gerai, arba nieko.

Atrodo, kad šią temą mes jau išsėmėme. Gerb. Janutą sveikinu už įdomias mintis, bet palikime Lietuvą Lietuvai.

Algirdas Venckus
Canadian Lakes, MI

Apsilankykite www.draugas.org

Europa imigrantus vilios Mėlynąja korta

Vilnius, spalio 22 d. (BNS) – Europos Sąjungos (ES) valstybių atstovai susitarė dėl Mėlynosios kortos, kuri turėtų privilioti kvalifikuotų imigrantų iš besivystančių šalių. Mėlynoji korta turėtų varžytis su JAV išduodama Žaliaja korta, pranešė ES pirmininkaujanti Prancūzija.

Mėlynoji korta galios daugiausia ketverius metus. Šis dokumentas leis jo turėtojų greičiau gauti leidimą dirbti, lengviau atsivežti savo šeimos narius, gauti socialinį būstą ir įgyti ilgalaikį rezidento statusą.

Tikimasi, kad Mėlynoji korta padidins Europos konkurencingumą kovoje su JAV ir kitomis šalimis dėl kvalifikuotų darbuotojų iš besivystančių pasaulio šalių.

Šiuo metu itin kvalifikuoti darbuotojai iš užsienio sudaro 1,7 proc. visų ES šalyse dirbančių užsieniečių. Australijoje ši dalis sudaro 9,9 proc., Kanadoje – 7,3 proc., o Jungtinėse Valstijose – 3,2 proc.

Tačiau specialistai mano, kad Mėlynoji korta negalės varžytis su Žaliaja korta, nes Mėlynoji galios tik vienoje ES narėje ir neleis laisvai keliauti po visą ES.

Išdirbęs 18 mėnesių vienoje ES valstybėje narėje imigrantas su šeima

galės persikelti į kitą Bendrijos šalį ir per mėnesį nuo atvykimo turės pateikti paraišką dėl naujos Mėlynosios kortos. Tokios sąlygos pareikalavo šalys, siekiančios išsaugoti savo nacionalinį savarankiškumą darbo rinkoje, kaip Vokietija.

„Kadangi Mėlynoji korta negalios visoje ES, tai gerokai ribos imigrantų galimybes“, – taip mano Briuselyje įsikūrusio ekonominės politikos centro atstovas Jakob von Weizsaecker. „Tai žingsnis teigiama linkme, tačiau nemanau, kad jis bus sėmingas, palyginus su JAV, kur Žalioji korta suteikia daugiau laisvės“, – sakė jis.

Mėlynoji korta bus išduodama tik itin kvalifikuotiems asmenims, su kuriais pasirašyta darbo sutartis, ir pagal kurią asmeniui bus mokama metinė alga, mažiausiai 1,5 karto viršijanti konkrečios ES šalies vidutinį atlyginimą. Ši dalis gali būti sumažinta iki 1,2 karto, jei darbuotojas reikalingas toje srityje, kurioje itin trūksta darbo jėgos.

ES narė gali atsisakyti išduoti Mėlynąją kortą dėl problemų darbo rinkoje arba tuomet, kai viršijamos nacionalinės kortų išdavimo kvotos.

Oro erdvės pažeidimų sumažėjo

Vilnius, spalio 22 d. (BNS) – Nuo 2005 m. buvo užfiksuota per 20 civilinių ir karinių Lietuvos oro erdvės pažeidimų.

Krašto apsaugos ministerijos (KAM) Viešųjų ryšių departamento vedėjos pavaduotoja Viktorija Cieminytė sakė, kad daugiau nei pusė pažeidimų buvo civilinio pobūdžio, kiti – karinio.

Pasak jos, Lietuvos oro erdvę pažeidė lėktuvai, įskridę iš kaimyninių šalių – Rusijos, Baltarusijos, Latvijos ir Lenkijos, tačiau, kaip pažymėjo V. Cieminytė, oro erdvę galėjo pažeisti lėktuvai, nebūtinai priklausantys šioms šalims, nes, pavyzdžiui, per Lenkiją eina dideli tarptautinio oro transporto koridoriai. Kai kurie kariniai pažeidimai, anot jos, įvyko dėl netinkamai sutvarkytų skrydžio formalumų.

KAM atstovės teigimu, per 2005–2008 m. laikotarpį iš Lietuvos pusės į kaimynines šalis pažeisdami jų oro erdvę lėktuvai įskrido 8 kartus, tačiau tarp jų nebuvo nė vieno karinio. Dauguma pažeidimų įvyko dėl mažų, privačių lėktuvų kaltės.

V. Cieminytė pažymėjo, kad Lietuvos oro erdvės pažeidimų žymiai sumažėjo 2004 m. šaliai įstojus į NATO. Lietuva teigia, kad kol organizacija užtikrina oro erdvės apsaugą, šalis turi galimybę sutelkti dėmesį ir išteklius į kitų gynybos ir NATO Pajėgų tikslų įgyvendinimą bei dalyvavimą tarptautinėse operacijose. Jeigu Lietuva šiuo metu būtų priversta įsigyti ir išlaikyti naikintuvus, jai tektų persvarstyti daugelį kitų, ypač su sausumos pajėgomis susijusių gynybos projektų.

JAV vyskupai gins tradicinę santuoką

Vilnius, spalio 22 d. (Bernardinai.lt) – Jungtinių Valstijų katalikų episkopatas nutarė veiksmingiau ginti tradicinę santuokos sampratą. Tam tikslui Vyskupų konferencija įsteigė specialią komisiją, kuriai pavedė puoselėti ir ginti santuoką amerikiečių visuomenėje.

Komisijai vadovaus Louisville vyskupas Joseph Kurtz, kuris šiuo

metu yra Episkopato Santuokos ir šeimos pakomisės pirmininkas. Naujoji komisija bendradarbiaus su vadinamąja Ilgalaike nacionaline pastorate inicijatyva už santuoką, kurią Jungtinių Valstijų episkopatas pradėjo 2005 m.

Vienas iš svarbesnių naujosios komisijos uždavinių bus dalyvauti visuomenės diskusijose pristatant aiškų Bažnyčios nepritariamą visiems pasiūlymams, kuriais norima juridškai pakeisti tradicinės santuokos tarp vyro ir moters supratimą.

Komisija žada artimiausiu metu reaguoti į Connecticut valstijos aukščiausiojo teismo nuosprendį, kuriuo buvo panaikintas draudimas sudarinti santuoką tarp tos pačios lyties atstovų ir į lapkričio 4 d. California, Arizonoje ir Floridoje rengiamus referendumus dėl konstitucinių pataisų, kuriomis siekiama pakeisti santuokos supratimą.

Žiniasklaida Lietuvoje tampa laisvesnė

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Žiniasklaida Lietuvoje tampa vis laisvesnė, rodo tarptautinės organizacijos „Reporteriai be sienų“ tyrimas.

Pasaulinėje vertinimo lentelėje šiemet Lietuva su Čekija, Nyderlandais ir Portugalija dalijasi 16 vietą. Prieš metus mūsų šalis buvo 23-ioje vietoje, o užpernai Lietuvai skirta 27-oji vieta. Tyrimo duomenimis, Lietuvos žurnalistai turi didesnę spaudos

laisvę nei vokiečiai, britai ar prancūzai, bet mažesnę nei kolegose kitose Baltijos šalyse.

Anot kasmetinio vertinimo, didžiausia spaudos laisve džiaugiasi Islandijos, Norvegijos ir Liuksemburgo žurnalistai. Nedaug nuo jų atsilieka Estija, atsidūrusi ketvirtoje vietoje. Kiek aukščiau nei Lietuva yra įsitvirtinusi ir kaimyninė Latvija – ji dalijasi 7–12 vietas. Iš viso vertintos 173 valstybės.

Į pirmąjį penkiasdešimtuką pateko visos Europos Sąjungos (ES) valstybės, išskyrus Bulgariją (59 vieta). Tyrimo autorių teigimu, bulgarai žurnalistai dažnai sulaukia fizinio smurto.

Rusija toliau lieka lentelės pabaigoje. Jai skirta 141-oji vieta. Tyrimo autoriai atkreipia dėmesį, kad šioje šalyje žurnalistų žudikai dažnai išvengia atsakomybės, trūksta spaudos įvairovės. Blogiausia padėtis yra Eritrejoje, Šiaurės Korėjoje ir Turkmenistane.

Organizacija „Reporteriai be sienų“, sudarydama vertinimo lentelę, atsižvelgė į tokius veiksnius kaip elgesys su žurnalistais, žodžio ir informacijos laisvės lygis, žiniasklaidos savininkų įtaka ir pan.

Vaikai bus saugomi nuo interneto keliamų pavojų

Vilnius, spalio 22 d. (BNS) – Europos Parlamentas pritarė priemonėms, padedančioms apsaugoti vaikus nuo pavojų, kuriuos kelia internetas.

Įstatymo projektas reikalauja įspėjamojo užrašo interneto svetainėse, kad informacija „nepavojinga vaikams“ ir specialių telefono linijų, kuriomis visose ES šalyse būtų galima pranešti apie draudžiamo turinio informaciją.

ES parlamentas tvirtina, kad vaikai ir jų tėvai dažnai net neįtaria, kokius pavojus vaikams kelia pornografija ir smurtas internete.

Šis planas numato, kad ES per penkerius metus skirs 55 mln. eurų šiai apsaugai užtikrinti. Ši programa taip pat numato skirti lėšų, kad apie šias problemas būtų geriau informuota visuomenė ir sukurta pasauga, kuri nepraleistų kenksmingo turinio informacijos.

Finansinių krizė namo pargins nemažai lenkų

Vilnius, spalio 22 d. (Delfi.lt) – Dėl pasauli apėmusios didžiulės finansinės krizės iš Didžiosios Britanijos ir Airijos į tėvynę turėtų pargrįžti apie 400 tūkst. bedarbiais likusių lenkų. Specialistų spėjimai nieko gero nežada – dauguma grįžusiųjų Lenkijoje stos į eilę bedarbio pašalpai gauti, rašo „Polskie radio“ interneto svetainė.

„Ši sugrįžėlių banga gali labai neigiamai atsiliiepti ekonomikai, nes dauguma sugrįžusiųjų neturės dar-

bo“, – teigia demografinius pokyčius tyrinėjanti profesorė Krystyna Iglicka. Pasak profesorės, daugiausiai sugrįš gero išsilavinimo neturintys darbininkai ir tie žmonės, kurie turi aukštąjį išsilavinimą, tačiau užsienyje už didesnius pinigus dirbė bet kokius darbus.

Per paskutinis 4 metus į Didžiąją Britaniją ir Airiją išvyko apie 1,3 mln. lenkų, o tai net keliais procentais sumažino šalyje buvusią bedarbystę.

Įvertintas profesinis meistriškumas

Vilnius, spalio 22 d. (ELTA) – Šiaulių profesinio rengimo centro mokinė Aukšė Aleknaitė Estijoje vykusiame Europos būsimųjų viešbučių darbuotojų meistriškumo konkurse kambarių aptarnavimo rungtyje pelnė aukso medalį.

A. Aleknaitė poroje su Šveicarijos atstovu kambarių aptarnavimo rung-

tyje kovojo su 330 varžovų. Iš viso Europos viešbučių ir turizmo mokyklų sąjungos konkurse dalyvavo 700 mokinių iš 32 Europos šalių.

2009 m. Europos viešbučių ir turizmo mokyklų sąjungos organizuojamas mokinių profesinio meistriškumo konkursas vyks Kroatijoje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Donorų konferencija parems Gruziją

Artėjant žiemai, vienas iš pagrindinių klausimų bus maždaug 65 tūkst. gruzinų pabėgėlių apgyvendinimas.

SCANPIX nuotr.

Bruselis, spalio 22 d. (AFP/BNS) – Vakarų donorai susirinko Briuselyje, kur, kaip tikimasi, skirs nuo karo su Rusija nukentėjusiai Gruzijai 3 mlrd. dolerių paramą. Į susitikimą atvyko 70 valstybių ir organizacijų atstovai. Oficialūs donorų konferencijos rengėjai yra Europos Komisija (EK) ir Pasaulio bankas. Rusija į konferenciją pakviesta nebuvusi. Vienas Europos Sąjungos (ES) diplomatas tokį sprendimą paaiškino tuo, kad donorų konferencijos dalyviai esą gerbia Gruzijos teritorinį vientisumą, o tuo tarpu Rusija dėl šio klausimo laikosi visiškai kitokios nuomonės.

Kai kurie pagrindiniai donorai jau pareiškė apie savo paramą Gruzijai: JAV skirs 1 mlrd. dolerių, EK – 700 mln. Dar daugiau pinigų yra laukiama iš nacionalinių valstybių vy-

riausybių ar tarptautinių organizacijų, tokių kaip Pasaulio bankas. Japonija pažadėjo skirti Gruzijai 200 mln. dolerių (512 mln. litų) pagalbą, sakė užsienio reikalų ministro pavaduotojas Yasutoshi Nishimura. Anot jo, didelė tų pinigų, kurie bus skirti per trejus metus, dalis atiteks transporto infrastruktūrai gerinti.

Artėjant žiemai, vienas iš pagrindinių klausimų bus maždaug 65 tūkst. gruzinų pabėgėlių apgyvendinimas. Manoma, kad donorų parama padės išspręsti šį klausimą.

Tačiau taip pat pranešama, kad didžioji dalis paramos bus ilgalaikė parama, skirta ūkiui atkurti ir užsienio investuotojų pasitikėjimui sugrąžinti. Be to, kritikai perspėja, kad milžiniški Gruzijai skirti pinigai gali paskatinti korupcijos suvežėjimą šalyje.

Europos Parlamentas ragina tobulinti finansų valdymą

Vilnius, spalio 22 d. (Balsas.lt) – Trečiadienį priimtame pareiškime Europos Parlamentas (EP) ragina atkurti pasitikėjimą finansų rinka ir stiprinti jos priežiūrą, taip pat paspartinti bendros energijos rinkos kūrimą, ypač rytinėje ES dalyje. Savo ruožtu europarlamentarai ragina persvarstyti ES politiką Rusijos atžvilgiu, jei ši nevykdytų savo įsipareigojimų Gruzijoje.

Raginama ieškoti visuotinių susidariusios krizės sprendimų.

Susirūpinę finansų rinkos krize, EP nariai ragina valstybes siekti stiprinti pasitikėjimą finansų rinka – visų pirma sudaryti galimybes bankams vėl teikti kreditus įmonėms ir privatiems asmenims. Taip pat siūloma nedelsiant persvarstyti Taupymo pajamų apmokestinimo tvarką.

Savo ruožtu europarlamentarai

pažymi, kad siekiant įveikti krizę neturi būti pakenkta stabilumui ir ekonomikos augimui. Kai finansinei įstaigai gelbėti skiriamos valstybės lėšos, svarbu atlikti viešą vertinimą, pagerinti bankų valdymą, užtikrinti griežtą jų atskaitomybę, apriboti jų vadovų atlyginimus bei parengti investicijų į ekonomiką strategiją, mano europarlamentarai.

EP „ragina valstybes nares iš naujo apsvarstyti dabartinės finansinės sistemos veikimą“ ir „ieškoti visuotinių susidariusios krizės sprendimų, kurie leistų skatinti parengti naują tarptautinę finansų valdymo tvarką“. Parlamentas pritaria siūlymui kuo greičiau surengti tarptautinę konferenciją šiuo klausimu ir „yra įsitikinęs, kad ES turi atlikti pagrindinį vaidmenį diskusijose dėl būsimos tarptautinės finansų rinkos sandaros“.

EP nuomone, „Lisabonos sutartyje numatytos įstaigų pertvarkos skubiai reikalingos“. Parlamentas kviečia ryžtingai kurti bendrą ES išorinės energetikos politiką, „ypač siekiant ES vienybės derybose su energijos tiekėjais ir tranzitinėmis šalimis“. EP „ragina ypatingą dėmesį skirti trūkstančių jungiamųjų tinklų tiesimui, ypač – rytinėje Europos dalyje“ ir siūlo iki kitų metų vidurio parengti teisės dokumentų rinkinį, kuris leistų užbaigti kurti ES vidaus energetikos rinką.

EUROPA

ASTANA

Kazachstanas išvedė savo karinį padalinį iš Irako, pranešė Gynybos ministerijos spaudos tarnyba. Kazachstanas išvedė savo išminuotojų būrį į Iraką 2003 m. rugpjūtį. Kazachstano kariai daugiausia atlikdavo išminavimo darbus ir rūpinosi vandens tiekimu Irako gyventojams.

ŽENEVA

Žymiausi Europos fizikai dalyvaavo daug milijardus kainavusio įrenginio, kuris turi padėti išaiškinti „didžiojo sprogo“ priežastis, paleidimo iškilmėse. Per ankstesnį sistemos bandymą dėl elektrinės jungties gedimo išsiliejęs skystam heliui bandymą teko sustabdyti keliems mėnesiams. Didžiojo hadronų greitintuvo (LHC) projektas buvo įgyvendintas per beveik 20 metų ir kainavo apie 6 mlrd. Šveicarijos frankų (apie 13 mlrd. litų). Jis tapo vienu iš brangiausių ir sudėtingiausių kada nors sumanytų mokslinių bandymų.

MINSKAS

Baltarusija kreipėsi į Tarptautinį valiutos fondą (TVF) prašydama suteikti 2 mlrd. dol. paskolą ekonomikos stabilumui palaikyti vykstant pasaulinei finansų krizei. „Baltarusijos nacionalinis bankas imsis priemonių, kad padėtų saugumo pagalvę ir užtikrintų ūkio darbą be pertrūkių, išlaikytų jo augimo tempus“, – pažymėjo Baltarusijos nacionalinio banko informacijos valdybos viršininkas Anatolij Drozdov. Anksčiau apie sprendimą skirti Minskui 2 mlrd. dol. paskolą kalbėjo Rusijos finansų ministras Aleksej Kudrin.

RYGA

Latvijos užsienio reikalų ministerija paprašė, kad šalies Konstitucijos apsaugos biuras (KAB) pateiktų nuomonę apie Rusijos ambasados darbuotoją Aleksandr Chapilov, kurį žiniasklaida susiejo su planuotu pasikėsinimu į Gruzijos prezidentą. Latvijos televizijos kanalo TV3 laidos „Nieko asmeniškai“ autorių žiniomis,

KIJEVAS

Ukrainos parlamento, kuriam prezidentas suteikė galimybę kelias dienas dirbti, kad būtų priimti kovos su krize ir pirmalaikių rinkimų finansavimo įstatymai, darbas visą pirmą dieną buvo sustabdytas, nes deputatai užtvėrė tribūną, taip ir nepradėję nagrinėti projektų. Įsakas atnaujinti parlamento darbą jau įsigaliojo, bet įsakas nukelti rinkimų datą dar nepaskelbtas.

REIKJAVIKAS

Ant bankroto slenksčio atsidūrusią Islandiją gelbės ne rusai, o Europa. Šalis gaus 6 mlrd. dol. kreditą iš TVF, Skandinavijos centrinių bankų ir Japonijos banko. TVF skirs milijardo dydžio kreditą, rašo „The Financial Times“. Apie Rusijos dalyvavimą gelbėjant šalies ekonomiką nebeužsimenama. Nuo spalio pradžios Islandijos vyriausybė nacionalizavo 3 didžiausius šalies bankus. Šių organizacijų bendra skola vertinama 61 mlrd. dolerių.

AZIJA

ŠRIHARIKOTA

Indija trečiadienį sėkmingai pradėdama itin svarbią nepilotuojamą misiją į Mėnulį žengė didžiulį žingsnį vydamasi Japoniją ir Kiniją spartėjančiose Azijos valstybių kosmoso varžybose. Indijos gamybos raketa su kosminiu aparatu „Chandrayaan-1“ pakilo iš Satish Dhawan kosmoso centro, esančio Šriharikotoje Indijos pietrytinėje pakrantėje, o po 19 min. raketa iškėlė aparatą į laikiną orbitą aplink Žemę. Pasak pareigūnų, startas buvo didžiulė sėkmė.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Irako ministrų kabinetas nutarė siekti, kad būtų pakeistas sutarties projektas su Washington. Būsimoji sutartis numato JAV kariškių buvimą šalyje iki 2011 m., pareiškė vyriausybės atstovas Ali al-Dabbagh.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

HALLOWEEN

Iš Airijos ir Didžiosios Britanijos į šį kraštą atėjo paprotys – per Halloween šventę užsidėti baisias kaukes, krėsti išdaigas, keliauti po kaimus, nubaidyti piktas dvasias. Šis paprotys labai greitai prigijo ir įleido gilius šaknis Amerikoje, tuo tuoj pasinaudojo verslininkai ir dar labiau šią šventę išpopuliarino.

Pagal senovinį keltų kalendorių metai baigdavosi spalio 31 d. Tuo laiku būdavo užbaigiami visi laukų darbai, gyvuliai suvaromi į tvartus, ruošiamasi žiemai. Keltai išpažino pagonių tikėjimą, jie, kaip ir visi kiti pagonys, garbino ažuolus, tikėjo gamtos dievais, dvasiomis. Airių ir britų mitologijoje vyrauja daug pasakų ir legendų apie šmėklas. Pasakojama apie išlikusių senų pilių griuvėsiuose girdimus vaiduoklių dejavimus, piktų dvasių išdaigas. O juk daug paslapčių ir nelaimingų atsitikimų slepia tie griuvėsiai. Kartą iš kartos perduodami įvairūs, baisūs įvykiai, žmonės baugina vieni kitus vaiduokliais. Jie tvirtai įsitikine, kad spalio 31 d. mirties dvasios peržengdavusios tam tikrą ribą ir išiverždavusios į gyvųjų pasaulį, ieškomamos kūnų, kuriuos galėtų užvaldyti kitais metais. Iš to ir kilo paprotys apsirengus baisiais rūbais keliauti po kaimus, baidant tas piktas dvasias. Tačiau romėnams užkariavus keltus, jų pagoniška religija imta laikyti priešiška romėnų įstatymams ir netrukus ji buvo uždrausta.

Man asmeniškai, ši šventė yra nepriimtina, nes, pagal mūsų tikėjimą, mes mirusiųsious pagerbiame, prisimename, apmąstome jų netekimą, bet nesidarkome. Man Vėlinių dieną ir naktį norisi išgyventi artimųjų netektį, dar kartą išgyventi visus gražius prisiminimus, mintimis sugrįžti į tokį gražų mirusiųjų pagerbimą Lietuvoje, kai visos kapinės sušvinta žvakių liepsnelėmis, žmonės susikaupia maldai, gieda, meldžiasi. Tokio gražaus religinio papročio net rusai nesugebėjo išrauti. Tačiau, kaip ir daugelį kitų dalykų, gyvenant svetimame krašte, patinka ar nepatinka, turi priimti ir šį. Tad tą dieną prie durų dažniausiai pastatau kibiriuką saldinių su užrašu: „Pasiimkite po kečius saldinius“, ir viskas.

Kaip tik šiuo laiku sunoksta moliūgai. Jie yra rudens simbolis. Moliūgai atkeliavo per Beringo sąsiaurį iš tolimosios Azijos. Gaminti tinka visi moliūgai. Jų sudėtyje yra 98 proc. vandens. Labai naudingos yra moliūgų sėklos, nes jos turi gydomosios galios, apie kurią jau žinojo indėnai. Net moliūgų sėklos yra vertingesnės už riešutus, nes neturi tiek riebalų. Moliūguose daug Omega 3 riebalų, kurie mažina cholesterolio kiekį ir kraujo spaudimą.

Botanikai iš moliūgo, žinomo kaip Cucurbita, išvedė daugiau nei 20 įvairių rūšių. Vienos jų vasarinės, ki-

tos – žieminės. Viena populiari moliūgo rūšis yra panaši į žalią turbaną su auksiniais taškais. Jo vidus – aukso spalvos, saldaus skonio, nereikia nei cukraus, nei medaus. Išvirus šios rūšies moliūgą, jis suyra tarsi makaronai, todėl jis vadinamas makaronine daržove. Kita populiari moliūgų rūšis – cukinija. Ji laikoma itališku moliūgu, nes yra kilusi iš Italijos. Tačiau tikroji cukinijos kilmės vieta yra Pietų Amerika, iš kur 1820 m. ji pateko į Europą.

Iš moliūgų gaminami įvairiausi patiekalai, desertai. Daug gerų ir skanių moliūgo receptų rasime mūsų garsios kulinarės Stefanijos Stasienės knygoje „Kulinarija ir papročiai“. Susipažinkime su kai kuriais jos ir kitų receptais ir, jei patiks, išbandykime juos savo virtuvėse.

Pupelėmis ir špinatais įdarytas moliūgas

*Moliūgas (4-5 sv.),
4 šaukštai alyvų aliejaus,
vienas pundelis žalių svogūnų laiškų,
šviežių imbierių gabaliukas,
skardinė kokosų pieno (tinka ir grietinėlė),
skardinė konservuotų raudonųjų pupelių,
apie 500 sv. šviežių špinatų lapelių,
2 šaukštai citrinos sulčių,
kelios melisų šakelės,
druskos.*

Nupjauti moliūgo viršų, išimti sėklas ir išskobti beveik visą minkštimą. Jį supjaustyti kubeliais. Didelėje keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti susmulkintus svogūnėlius, melisų lapelius, tarkuotus imbierus ir maišant kepti 3 min. Tada sudėti moliūgų kubelius ir kepti dar 3 min. Supilti kokosų pieną, uždengti keptuvę ir ant nedidels ugnies troškinti 10 min. Sudėti nusunktas pupeles, nedideliais gabalėliais suplėšytus špinatus, pagal skonį pasūdyti, apšlakstyti citrinų sultimis ir dar 3 min. patroškinti. Visą įdarą sukrėsti į moliūgą. Prieš patiekiant į stalą kelias minutes palaikyti karštoje orkaitėje, kad karštas būtų ne tik įdaras, bet ir „dubenėlis“.

Įdarytas moliūgas

*1 stiklinė ryžių,
1 vidutinio dydžio moliūgas,
2 šaukšteliai druskos,
pusė šaukštelio garstyčių miltelių,
1 sv. maltos jautienos,
1 smulkiai supjaustytas svogūnas,
3 suplakti kiaušiniai,
1 šaukštelis džiovintų šalavijų (sage),
pusė šaukštelio pipirų,
3 šaukštai aliejaus.*

Kaistuve užvirti 4 stiklines vandens. Suberti ryžius, pamaišyti ir virti ant silpnos ugnies, kol suminkštės.

Įdarytas moliūgas. Nuotrauka iš Stefanijos Stasytienės knygos „Kulinarija ir papročiai“.

Moliūgo viršus nupjauti, vidų išskaptuoti. Iš vidaus pabadyti šakute, įtrinti šaukšteliu druskos bei garstyčių milteliais. Svogūną apkepinti aliejuje, sudėti maltą jautieną ir pakepinti iki šviesiai rudos spalvos. Į mėsą sudėti ryžius, likusią druską, kiaušinius, pipirus ir šalavijus. Viską išmaišyti ir šiuo mišiniu įdaryti moliūgą. Moliūgą įstatyti į skardą su puse stiklinės vandens. Kepti 350 F temperatūros orkaitėje apie pusantros valandos. Jei kepant vanduo išgaruotų, reiktų įpilti dar. Iškeptą moliūgą 15 min. atvėsinti ir aštriu peiliu supjaustyti į 4 dalis.

Moliūgo košė

*1 nedidelis moliūgas,
1 stiklinė perlinių kruopų,
1 stiklinė grietinėlės (galima pieno),
šaukštelis sviesto,
pusė puodelio razinų,
cukraus pagal skonį.*

Pirmiausia kaistuve perlines kruopas užpilti keturiomis stiklinėmis vandens, suberti razinas ir pavirinti, kol kruopos kiek suminkštės. Moliūgą perpjauti, išimti sėklas, nulupti ir supjaustyti nedideliais kubeliais. Sudėti juos į bebaigiančias virti kruopas ir pavirinti kartu, kol viskas suminkštės. Į pabaigą supilti grietinėlę, įdėti sviestą ir cukrų, pagal skonį. Apibarstyti cinamonu, jei norima, dar galima pabarstyti riešutais.

Moliūgo sriuba su parmezano sūriu ir šalavijais

*1 stiklinė supjaustytų svogūnų,
2 šaukšteliai alyvų aliejaus,
1 šaukštelis džiovintų ir sutrintų šalavijo lapelių,
1/2 šaukštelio druskos,
1/4 šaukštelio maltų karčiųjų*

*pipirų,
3 stiklinės vištienos sultinio,
11/2 sv. butternut moliūgo (kriaušės formos),
2 šaukštai parmezano sūrio.*

Moliūgą nulupti, išimti sėklas, supjaustyti kubeliais. Į kaistuvą įpilti aliejaus ir apie 4 min. patroškinti svogūnus. Supilti vištienos sultinį, sudėti prieskonius ir moliūgo kubelius. Užvirti. Sumažinti liepsną ir troškinti apie 20 min., kol moliūgas suminkštės. Pusę šios sriubos supilti į elektrinį maišintuvą ir suplakti. Vėl supilti į kaistuvą, sudėti sūrį ir patiekti į stalą.

Turbano formos moliūgas

*1 vidutinio dydžio turbano formos moliūgas,
8 oz. tepamo sūrio,
4 šaukštai sviesto,
1/2 stiklinės datulių be kauliukų,
2 šaukštai sutrintų spanguolių.*

Moliūgo viršų nupjauti taip, kad vėliau jį galima būtų panaudoti kaip dangtelį. Išimti sėklas. Kaistuve ant silpnos ugnies moliūgą patroškinti, kol išmeigus šakutę atrodys minkštas. Išėmus atvėsinti. Sviestą gerai išmaišyti su tepamu sūriu iki vientisos masės. Moliūgo vidų išskaptuoti, paliekant 1/2 cm (apie 1/4 colio) sienelę. Išskaptuotą masę sumaišyti su sviestu ir sūriu. Viską gerai ištrinti, sudėti datules ir spanguoles. Plakikliu gerai išsukti ir sukrėsti į išskaptuotą moliūgą. Uždengti ir atšaldyti. Moliūgą padėti ant lėkštės, papuošti žaliom žirnių ankštim. Tinka patiekti su nesaldžiais sausainiais.

Bus daugiau.

Paruošė
Nijolė Nausėdienė
El.paštas: nausediene@aol.com

Skelbimai

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

PARDUODA

Plainfield rajone nuomojamas arba parduodamas „duplex“ (\$1,200 arba \$164,900). Du mieg. 11/2 vonios, 1 automobilio garažas. Rami vieta, geras susisiekimas, I-55, I-80, arti parduotuvės. Tel. 815-919-7188.

KELIONĖS Į LIETUVĄ ISPŪDŽIAI

Kęstutis Ječius

Nr. 3

Apsilankėme baltoje Prisikėlimo bažnyčioje. Ją prisimenu kaip raundonų plytų pastatą. Vidus išpūdingas, neapkrautas dekoracijomis ar meno kūriniais. Vaizdas nuo stogo vilioja pasilikti ten visą dieną. Nuo stogo galima matyti visas pažįstamas Kauno vietas, kurių daug prisimenu. Kaunas per paskutinius 12 metų irgi yra padaręs pažangą. Daug atstatyta, statomi nauji namai. Laisvės alėja švaresnė ir patrauklesnė. Sutapimas: mūsų gidas dėsto Kauno technologijos institute. Vienas iš jo dėstomų kursų yra apie pienininkystę. Kai paminėjau, kad mano tėtis buvo „Pieno centro“ direktorius ir paminėjau mūsų buvusią pavardę, jis nustebęs sakė, kad apie mano tėvą girdėjo iš pienininkystės istorijos. Tuoj pat užsiminė, kad turi „Pieno centro“ direktorių ir mano tėtės nuotraukas. Kai už kelių dienų į Vilnių pristatė dalį leidinio apie 1927-1936 metų „Pienocentro“ istoriją, kur buvo minėtos nuotraukos, pastebėjo, kad atrodau kaip tėvas. Nuostabu ir malonu.

Šeštadienį vykome į sodybą „Tarp liepų“ (www.tarpliepu.lt), esančią Ragaišiuose, Anyksčių rajone. Ši sodyba yra viena iš daugelio naujai įsikūrusių poilsio vasarviečių. Amerikietiskai sakant, yra „rustic style“ (rąstų pastatai). Joje gali gyventi apie 30 asmenų. Prie tvenkinio, kuriame galima maudytis, įrengta pirtis. Tvartas paliktas toks, koks buvo. Plotas papuoštas senais kaimo padargais. Čia suvažiavo mano ir žmonos giminės atšvęsti mūsų Jubiliejų.

Visiems susirinkus visi smėlio vingiuotu keliu vykome į kaimo bažnyčią. Ji – gražiame pušyne, grakšti ir neapleista. Joje atnaujino savo vedybinius pažadus. Jaunesnio amžiaus kunigas pasakė trumpą, bet prasmingą pamokslą. Šios Mišios buvo ne tik sekmadienio Mišios, bet ir Mišios už visos šeimos gimines. Per Mišias puikiai grojo smuikininkė iš Vilniaus. Jai pritarė gabus vargonininkas.

Maistą teikė ir aptarnavo kavinė „Pasagėlė“ iš Anyksčių rajono (kavinepasagele@gmail.com). Maistas puikus, gardus, įvairus ir gausus. Užteko kitai dienai, kada buvo pristatytas dar vienas naujas šiltas patiekalas. Diržas buvo pradėjęs net veržti. Mus iš „camping bus“ aptarnavo pati šeimnininkė su viena padėjėja. Jos padengė ir nudengė stalus, suplovė indus ir patenkintos išvažiavo. Nakvynės ir maisto kainos ne-nugąsdino. Nakvynė 32 asmenims vienai nakčiai atsiėjo po 38.50 dol. asmeniui, pirtis – už dyką. Maistas 32-iems – vakarienė ir pusryčiai, atsiėjo 13.60 dol. asmeniui. „Tarp liepų“ administratorė yra mano pusbrolio duktė. Jokių „blatų“ ar nuolaidų negavome ir nesitikėjome.

Ačiū Dievui, pokylio metu kalbų nebuvo, vos du sveikinimai. Gavome vertingų dovanų. Iš savo pusės padovanojome kiekvienai šeimai iš Lemont Jubiliejaus mudviejų ir šeimos įrėmintas nuotraukas. Deja, neteko su visais ilgiau ar trumpiau pasikalbėti. Dauguma svečių buvo a.

a. pusseserių sūnūs ar dukros. Pusę jų mačiau pirmą kartą. Atsisveikinant jie palinkėjo mums daug laimės, sveikatos ir kvietė vėl sugrįžti, o nuostabiausia tai, kad padėjo už progą sueiti visai giminei ir pabendrauti. Kaip ir visur, giminės Lietuvoje susieina retai, nors gyvena tame pačiame mieste. Ir jie vienas kito buvo nematę ilgesnį laiką ar iš viso nepažinojo.

Vėliau atsikėlę sekmadienį pasileidome į Nacionalinį parką ir aplankėme pusbrolio pažįstamus iš senų laikų. Jis pergyvenęs širdies operaciją, tai tuoj pat tapome „senais ginklo draugais“. Jie įsikūrę ant ežero kranto dviejuose namuose. Vieną namą ir du kambarius antrame aukšte, pagrindiniame name, nuomuoja vasarotojams. Turi ir naują pirtį. Nacionalinis parkas yra tarp ežerų ir piliakalnių. Deja, jėgos neleido palaiptoti. Gana daug istorijos ten. Nors atsisakinėjome, ir čia teko teko išgerti arbatos ir užkąsti sūrio. Šiame parke yra ir Bičių muziejus. Čia sužinojome Lietuvos bitininkystės istoriją, taip pat apie įvairiausius avilius, kaip medus renkamas bei apie medaus pramonę.

Iš ten grįžome į sodybą, susikrovėme mantą ir pasileidome Palangos link. Aplankėme Telšius. Čia prieš karą gyveno mano žmona ir Lietuvos Respublikos prezidento žmona. Jos tėvai nuomavo butą žmonos tėvams. Atradome gatvę, kurioje gyveno, tačiau namo ji neatpažino. Apsilankėme katedroje ant kalno. Nepaprastai gražus ir didelis pastatų kompleksas: bažnyčia, vyskupija, seminarija ir mokykla. Bažnyčia yra remontuojama. Jos vidus išpūdingas. Vyko vakarinės pamaldos, tai stebėjome tik iš galo, prieangio. Po poros valandų pasiekėme Palangą. Ten bute, ketvirtame aukšte, gyvena mano pusbrolis, kur ir gavome po kambarį. Pakeliui sočiai ir skaniai pavalgėme gražiame turistinės sodybos restorane.

Telšių bažnyčia.

Antradienį aplankėme Šventąją, kur per karą gyveno mano žmona. Mat jos tėvas buvo Lietuvos karininkas ir tekdavo dažnai keisti gyvenamąją vietą. Šventoji tiek pasikeitusi, kad nebuvo įmanoma surasti nė vieno žvejų namelio. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

**EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS**
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS**

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

**4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.**

Širdies ir kraujagyslių ligos

**VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS**
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

VENESUELA

Karakaso lietuviai 1949 metais.

Bendruomenės archyvo nuotr.

Venesuelos lietuviai mini veiklos 60–metį

DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

Spalio 19 dieną Venesuelos mieste Maracay šios šalies lietuvių bendruomenė paminėjo savo 60 metų jubiliejų ir rinko naują savo vadovybę.

Pirmieji mūsų tautiečiai į Venesuelą atvyko 1947 metais, tačiau bendruomenė įkurta tik kitais metais, kai šalį pasiekė gausėnis lietuvių būrys. Įvairūs šaltiniai rodo, o ir bendruomenės aktyvistas Vytenis Folkmanas tai patvirtina, kad tuomet Venesueloje apsigyveno apie pora tūkstančių lietuvių.

Daugiausia jie kūrėsi sostinėje Karakase, taip pat jau minėtame Maracay bei Barquisimonto, Maracaibo bei Valencia miestuose. Pradžioje lietuvių veikla buvo labai aktyvi – šokių, dainų kolektyvai, skautai, krepšinis, lituanistinės mokyklėlės klestėjo, buvo leidžiamas lietuviškas laikraštis. Vėliau (apie 1960 metus) dalis lietuvių dėl komunizmo grėsmės pasitraukė į Kanadą bei JAV. Pasak V. Folkmano, lietuviai šalį palieka ir dabar dėl itin kontraversiško Venesuelos prezidento Hugo Chavez valdymo.

Pirmuoju bendruomenės pirminku buvo išrinktas Kazimieras Nausėda. Paskutinė šias pareigas ėjo šviesaus atminimo, itin energinga ir pasižventusi lietuvybei Elena Baronas Šulcas. Po kovos su sunkia liga Elenos gyvybė užgeso šių metų balandžio 23 dieną.

Todėl tą dieną buvo minimas ne tik bendruomenės jubiliejus, bet ir renkama nauja vadovybė, kuriai teks nelengvas darbas palaikyti lietuviškumą kasmet vis mažėjančioje Venesuelos lietuvių bendruomenėje.

Šiuo metu, V. Folkmano duomenimis, čia esama apie 100 lietuviškų šeimų. Suburti, surasti juos bandoma įvairiais būdais, neretai pasitelkiant ir telefonų knygas, ir tokius tinklapius kaip Facebook, ieškant lietuviškų pavardžių, tik neretai lietuviai jas jau būna praradę per santuokas ir pan.

V. Folkmanas sako, kad lietuvių Venesueloje palaikyti nėra lengva, mat stokojama ir dėmesio iš Lietuvos. „Manau, kad tai yra neteisinga, nes visi tie Venesuelos lietuviai, kurie jau mirė, visad svajojo apie Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, dėl to dėjo daug pastangų. O dabar Lietuva mums net nepadeda išlaikyti lietuvių kalbos, galėtų atsiųsti mums lietuvių kalbos mokytojų, nes kitaip po 10 metų čia nebeliks žmonių kalbančių lietuviškai,“ – nuogąstauja V. Folkmanas.

Jis pateikia ir kitą, nusivylimą sukėlusį bandymą dirbti su Lietuva. Venesuelos lietuvis norėjo atidaryti kažką panašaus į Lietuvos turizmo informacijos centrą, kur žmonės gautų žinių apie mūsų šalį, nes, pasak V. Folkmano, pietų amerikiečiai labai mažai ką tenutuokia apie mūsų kraštą. Jis neprašė jokios finansinės paramos iš Lietuvos, tiesiog parašė čionykštėms turizmo agentūroms bei valdžios įstaigoms, susijusioms su turizmu, kviesdamas bendradarbiauti, siųsti informaciją, bet nesulaukė nė vieno atsakymo į savo el. laiškus.

Paskutinis Venesuelos lietuvių susitikimas vyko kovo mėnesį, kai buvo švenčiama Lietuvos nepriklausomybės atgavimo diena, tuomet susirinko net 130 mūsų tautiečių.

Lietuviams.com

GINTARO IŠLEISTUVĖS „SEKLYČIOJE”

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Š. m. spalio 7 d. popietę į „Seklyčią” rinkosi draugai, „Lietuvos vaikų vilties” komiteto (LVV) nariai ir savanoriai išleisti į Lietuvą čia jau beveik mėnesį išbuvusius Gintarą ir jo mamą Ireną Valentukonius.

LVV pastangomis jie atvyko iš Kauno rugsėjo 10 d., kad Shriners ligoninėje Gintarui būtų pritaikytas specialus kojos protezas. Viskas užtruko beveik mėnesį. Patenkinti sūnus ir mama grįžo spalio 8 d. namo.

Gintaras JAV lankėsi jau trečią kartą. Pirmą kartą atvyko 1994 m. Jam buvo padaryta kojos ir stuburo operacija. Atvykus 2005 m. antrą kartą buvo pritaikytas kojos protezas. O šiais metais beaugančiam jaunuoliui reikėjo specialaus naujo kojos protezo. LVV pastangomis nuo 1991 m. būdavo atvežami vaikai iš Lietuvos su ortopedinėmis negaliojimis. Jie buvo nemokamai operuojami ir gydomi Shriners ligoninėje. Prieš ir po operacijos gyvendavo JAV LB Socialinių reikalų tarybos patalpose „Seklyčioje”, kaip įprasta vadinti. Jais rūpinosi LVV komitetas ir gausūs savanoriai. Dabar vaikai atvežami tik specialiais atvejais, nes operacijos daromos Vilniaus universiteto vaikų klinikose, Santariškėse. Dr. John Lubicky, buvęs vyr. chirurgas Shriners ligoninėje, kiekvienais metais su grupe gydytojų ir gailestingųjų seserų vyksta vienai savaitei į Vilnių, kur konsultuoja ir operuoja mažuosius ligonius.

Gintaras kaip tik ir buvo vienas tų ligonių, kuriam specialiai reikėjo atvykti į Shriners ligoninę. Lietuvoje tokio protezo jam pritaikyti nebuvo

Gintaro išleistuvės „Seklyčioje”. Sėdi iš kairės: Kazimieras Koniutis, Aldona Šmulkštienė, Gražina Liautaud, Marija Kriaučiūnienė, Gintaras Valentukonis, Irena Valentukonienė, Viktorija Valavičienė. Stovi iš kairės: Juozas Polikaitis, Albina Ramanauskienė, Vytautas Stanevičius, Sigitas Kunickas, Kęstutis Paulikas, Ona Paulikienė, Albinas Smolinskas, Elena Majauskienė, Antanas Valavičius, Kazys Majauskas, Vytautas Radžius.

Nuotr. iš asmeninio A. Šmulkštienės albumo

galima.

Gintaras yra šešiolikmetis Kauno „Ąžuolo” katalikiškos vidurinės mokyklos 10 klasės mokinys. Mokosi gerai, ypač mėgsta matematiką. Mėgsta ir sportą. Nors ir neturi kojos, sportuoja daug. Važinėja 12–13 km specialiai jam pritaikytu dviračiu, ypač mėgsta plaukimą. Lanko neigaliųjų klubo treniruotes, sporto mokyklos baseiną.

Gintaras jau yra pasiekęs gražių laimėjimų: š. m. gegužės 21 d. Čekijoje laimėjo sidabro medalį 50 m neigaliųjų plaukimo varžybose; Lam-

pėdžių karjere š. m. liepos 6 d. Mindaugo karūnavimo dienos proga surengtame neigaliųjų plaukimo maratone, nuplaukęs pusę kilometro, laimėjo taurę. Paskutinis šių metų laimėjimas buvo Platelių ežere 1,800 m. maratono plaukime. Nuotolį jis įveikė per 38 minutes. Gintarą plaukiant lydėjo Kauno klubo treneris R. Bičkauskas, pasišventęs savo neigaliųjų auklėtinių gerovei.

Gintaro išlydėjime į Lietuvą nebuvo oficialių kalbų. Viskas vyko draugiškoje nuotaikoje, besišnekučiuojant, besivaišinant skaniais „Sek-

lyčios” pietumis ir burnoje tirpstančiais Irenos Valentukonienės keptais gardumynais. Daug visokeriopos sėkmės linkėta Gintarui bei jo mamai ir fotografuotasi, fotografuotasi... Turbūt, išėitų nemažas albumas!

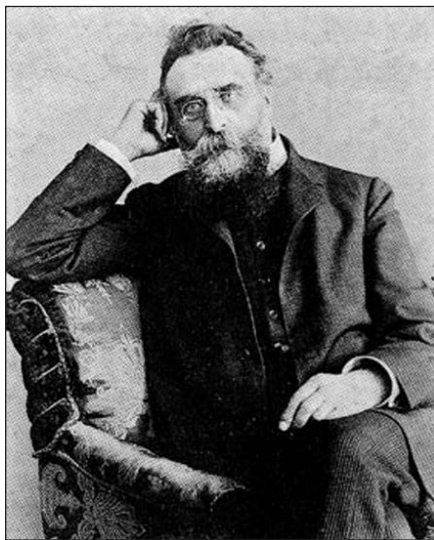
Buvo susirinkę 19 su Gintaru ir Irena bendravusių asmenų. Gintaro išleisti jam geros kelionės palinkėti atvyko ir LVV komiteto pirm. Gražina Liautaud. Ne tik geros kelionės linkėjo susirinkusieji, bet ir sėkmingų mokslo metų bei tolimesnių laimėjimų plaukime.

KNYGA APIE JONĄ BASANAVIČIŲ (1851–1927) – BULGARIŠKAI

DR. ALDONA KAČERAUSKIENĖ

Baigusiam Maskvos universiteto Medicinos fakultetą jaunam gydytojui Jonui Basanavičiui teko spręsti rimtą galvosūkį: kokioje šalyje gyventi ir dirbti? Labiausiai norėjosi grįžti į Lietuvą ir visas jėgas skirti tėvynės žmonėms. Tačiau caro valdžia inteligentams šitai buvo uždraudusi. Likti Maskvoje nebuvo perspektyvu – ten be jo buvo gausu medikų. Dėl sunkių gyvenimo sąlygų studijų metais buvo pasilpusi sveikata, todėl ieškojo saulėtos šalies. Dėmesį patraukė Bulgarija. Ten trūko gydytojų. Be to, ten buvo prasidėjęs bulgarų tautinio atgimimo judėjimas. Norėjosi stebėti, mokytis, dalyvauti ir šį patyrimą pritaikyti savo tėvynėje. Todėl 1880 metais išvyko į Bulgariją, kurioje praleido ketvirtį amžiaus su dviejų metų pertrauka, kai tobulinosi Prahoje.

Bulgarijoje Basanavičius iki šiol menamas kaip geras gydytojas. Jis buvo Lom Palankos ligoninės direktorius ir gydytojas, kurį laiką gydė žmones Elenoje ir Varne; taip pat dirbo kunigaikščio Ferdinando rūmų gydytoju. Šalia tiesioginių pareigų buvo pasinėręs į Bulgarijos visuomeninį, politinį ir kultūrinį gyvenimą, dalyvavo kuriant demokratų partiją, buvo daugelio mokslinių draugijų narys, rinko bulgarų tautosaką ir etnografinę medžiagą. Jam buvo suteikta Bulgarijos pilietybė. Dirbdamas toli nuo tėvynės, gyvai domėjosi įvykiais Lietuvoje, bendradarbiavo Mažosios

Dr. Jonas Basanavičius.

Nuotrauka iš kn.:

„Lietuvos albumas”. Kaunas, 1921.

Lietuvos lietuviškoje periodinėje spaudoje (Didžiojoje Lietuvoje spauda buvo uždrausta). 1883 metais parengė pirmuosius mėnraščio „Aušra” numerius. 1905 metais J. Basanavičius grįžo į Lietuvą, „tapo doroviniu tautos autoritetu. Dalyvavo visose svarbiausiose akcijose, kur buvo atstovaujama lietuvių tautos interesams, ir atkuriant Lietuvos valstybingumą” (R. Miknys). Lietuvių kalba turime daug medžiagos apie mūsų tautos patriarchą. Viena paskutinių monografių – dr. Albino Visockio knyga „Bulgarija Basanavičius Lietuva”, išleista 1992 metais Vilniuje.

Praėjusiais metais Bulgarijoje buvo išleista Petko Ivanov Mangačev

solidi monografija „Dr. Jono Basanavičiaus gyvenimas ir veikla Bulgarijoje (1880–1905 m.)” bulgarų kalba. Knyga Lietuvos visuomenei buvo pristatyta spalio pradžioje Lietuvių kalbos institute. Į susitikimą atvyko knygos autorius, Bulgarijos Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Ivan Pentchev Dantchev, Užsienio reikalų ministerijos atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė, dr. Albinas Visockis, dr. Rimantas Miknys, dr. Sigitas Narbutas, Lietuvos mokslų akademijos bibliotekininkė Eglė Paškevičiūtė-Kundrotienė. Renginį vedė Lietuvių kalbos instituto direktorė dr. Jolanta Zabarskaitė.

Įdomu buvo susitikti knygos autorių Petko Mangačev, žurnalistą, ilgametį įvairių Bulgarijoje leidžiamų žurnalų ir laikraščių redakcijų darbuotoją ir vyriausiąjį redaktorių, turintį istoriko ir pedagogo išsilavinimą, apsakymų rinkinio ir dviejų knygų autorių. Pirmiausia norėjosi paklausti, kodėl jis mūsų amžininkas, ėmėsi tyrinėti lietuvių gydytojo, mokslininko, visuomenės veikėjo gyvenimą, Bulgarijoje gyvenusio daugiau nei prieš šimtą metų? Tačiau paklausti nereikėjo. Pats autorius tuo ir pradėjo savo kalbą. Prieš keletą metų jis per televiziją išgirdo frazę: „Po dvidešimt penkerių darbo metų Bulgarijoje Jonas Basanavičius grįžo į tėvynę, tapo savo valstybės kūrėju”. Tai sudomino. P. Mangačev pradėjo ieškoti J. Basanavičiaus publikacijų bulgarų periodikoje nuo pat 1880 me-

tų, intensyviai dirbo archyvuose. „Kuo daugiau radau medžiagos, tuo labiau ryškėjo kilni asmenybė”, – sakė autorius. Po dviejų metų kruopštaus darbo buvo išleista pustrčio šimto puslapių knyga. Autorius lietuviškai nekalba ir neskaito. Jo nuostatoms lietuvių autoriai įtakos neturėjo.

P. Mangačev bandė surasti J. Basanavičiaus anksti mirusios žmonos kapą, susirašinėjo su kai kuriomis institucijomis, bet šitai padaryti nepavyko. Taip pat nepavyko išsiaiškinti dar vieno fakto. Žinoma, kad mūsų tautiečiui gyvenant ir dirbant Bulgarijoje, iš Paryžiaus buvo siunčiamos Luji Pastero (1822-1895) vakcinos prieš pasiutligę, maliariją ir kitas užkrečiamas ligas. Autoriui kilo natūralus klausimas: „Gal tas vakcinas užsakinėjo J. Basanavičius?” Tačiau atsakymo į šį klausimą surasti nepavyko, nes archyvai Bulgarijoje šiuo klausimu žinių nesuteikė. Būta ir atradimų. Autoriui kelia susižavėjimą Lietuva, pasišovusi išsaugoti tautinio judėjimo veikėjo rašytinį palikimą. Tuo tikslu netrukus po J. Basanavičiaus mirties prasidėjo tarnybinis susirašinėjimas. Tarpininkaujant Prancūzijai buvo prašoma į tėvynę išsiųsti mokslinius darbus. Tai reiškia lietuvių pagarbą J. Basanavičiaus asmenybei.

P. Mangačev į Lietuvą atvežė visų jo surastų dokumentų kopijas, pado-
vėjo du atšviestus knygos egzempliorius. Atšviestus, **Nukelta į 11 psl.**

HIUTENFELD, VOKIETIJA

Tradicinis Lietuvių kultūros instituto mokslinis suvažiavimas

Atkelta iš 2 psl.
Su Vasario 16-osios akto paskelbimo istoriniu kontekstu savo kalboje klausytojus supažindino Lietuvos istorijos instituto XX a. istorijos skyriaus vedėjas dr. Česlovas Laurinavičius. Jo teiginį, jog dabartinė Lietuvos vidaus ir užsienio politika labiau atspindi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tradicijas, nei pernešygos nacionalistinio Vasario 16-osios akto dvasią, lydėjo itin gyva diskusija. Po pietų pertraukos dr. Andreas Fülberth pristatė pranešimą apie Kauno, kaip laikinosios Lietuvos sostinės, funkciją iki 1939 m. Dalykinę antrosios suvažiavimo dienos dalį J. Tauber užbaigė pranešimu apie Lietuvos užsienio politikos bruožus 1920-1939 metų laikotarpyje. Apsikeitus suvažiavimo išpūdžiais, vakare dalyviai dar kartą susirinko į pilies salę, kur jų laukė Klaipėdos universiteto Menų fakulteto paruošta koncertinė programa. Skambėjo sopranistės Valentinos Vadokienės atliekamos melodijos. Pianinu akompanavo Irena Pečiūrienė, o Vytautas Tetenskas grojo birbyne. Pasibaigus koncertui suvažiavimo dalyvius į bendrą pobūvį pakvietė ambasadorius Evaldas Ignatavičius. Sekmadienio rytą suvažiavimo dalyviai klausėsi Giesseno universiteto profesoriaus Hans-Jürgen Bömelburg pranešimo apie lietuvių ir lenkų santykius atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę. Didelio dalyvių susidomėjimo susilaukė profesoriaus parodytos šiuos santykius iliustruojančios to meto karikatūros. „Vasario 16-osios reikšmė nebuvo visiškai aiški“, – pristatydamas suvažiavimo išvadas teigė J. Tauber. Anot jo, tai iš vienos pusės buvo

lietuvių antivokiškos veiklos išraiška, iš kitos pusės bendradarbiavimo su vokiečiais pasekmė. Pritardamas Č. Laurinavičiaus išsakytai minčiai, kad „Vasario 16-osios kelias nebuvo tiesus, bet jis buvo teisingas“, Tauberis kalbėjo apie Vasario 16-osios mitą, po 1945-ųjų padėjusį išeivijoje gyvenantiems lietuviams išsaugoti lietuviybę ir telkti pastangas atstatant nepriklausomą Lietuvos valstybę. Suvažiavimo organizatoriai džiaugėsi šiųmečio renginio dalyvių gausa ir aktyvumu dalyvaujant diskusijose, o pastarieji įdomiais pranešimais ir organizatorių svetingumu. Ypatingo svečių dėmesio susilaukė suvažiavimo metu Renhofo pilies foje atidaryta fotoparoda, kuri pristatė šią vasarą vykusios Vokietijos Lietuvių Bendruomenės, Lietuvos ambasados Vokietijoje bei Klaipėdos savivaldybės organizuotos kelionės olandų burlaiviu „Flying Dutchman“ iš Kylio į Klaipėdą išpūdžius. Suvažiavimo dalyviai džiaugėsi ne tik šauniomis fotografijomis, bet ir kartu su paroda Hiutenfelde veikiančio Europos lietuvių kultūros centro pastangomis įkurta galerija, kuri ir ateityje pilies lankytojus kvies maloniam pasivaikščiojimui. 1981 m. Vokietijoje įsteigtas visuomeniniais pagrindais veikiantis Lietuvių kultūros institutas šį suvažiavimą organizavo glaudžiai bendradarbiaujant su Vokietijos-Lietuvos forumu, LR ambasada Vokietijoje, Vokietijos Lietuvių Bendruomene bei Europos lietuvių kultūros centru. Kaip ir kiekvienais metais, ir šio suvažiavimo darbus planuojama išleisti atskirame leidinyje.

Europos lietuvių kultūros centro info

Suvažiavimo dalyviai.

KNYGA APIE JONĄ BASANAVIČIŲ

Atkelta iš 10 psl. nes visas knygos tiražas jau išpirktas. Dr. A. Visockis, susipažinęs su knyga, pastebėjo, kad monografija įdomi tuo, kad medžiagą rinko ne lietuvis, linkėjo autoriui tęsti pradėtą medžiagos rinkimą. Dar pilnai neatskleistos 1887 metais Lom Palankoje rusofobo A. Manuilov įvykdyto pasikėsinimo į J. Basanavičiaus gyvybę priežastys. Reikėtų tuo pasidomėti giliau. Dr. R. Miknys pasidžiaugė, kad P. Mangtačev darbas parašytas su meile. „Mums ši knyga labai reikalinga, įdomi, nes į J. Basanavičiaus asmenybę ir veiklą pažvelgta iš kitos aplinkos“, – sakė R. Miknys, taip pat skati-

nęs autorių rinkti medžiagą toliau. E. Paškevičiūtė-Kundrotienė pagal Lietuvos ir Bulgarijos bibliotekų sutartį nuvykusi į Bulgariją domėjosi senąja periodika, Varneje išleistais leidiniais. Ji sakė: „Basanavičius Bulgarijoje atrandamas vis kitu kampu: istorikas, mokslininkas, publicistas“. Dr. J. Zabarskaitė pasidžiaugė, kad plečiasi Lietuvos kultūriniai, moksliniai ryšiai su kitomis šalimis, kad Bulgarijoje susirado puikų bičiulį. Renginio dalyviai buvo pakviesti apžiūrėti ta proga Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bendradarbių surengtą J. Basanavičiaus asmeninių knygų parodą.

A † A
KAREN LYNN MICKUS

Mirė 2008 m. spalio 20 d., sulaukusi 43 metų. Nuliūdę liko: vyras Vytautas, dukros Emilija ir Janina, gyvenantys Hampton, PA; mama Patricia Couson Beneddetti ir patėvis William Benedetti, gyvenantys Floridoje. A. a. Karen Lynn buvo dukra a. a. Edward B. Eisenhower. Velionė pašarvota ketvirtadienį, spalio 23 d. nuo 6 v. v. iki 8 v. v. ir penktadienį, spalio 24 d. nuo 2 v. p.p. iki 4 v. p.p. ir nuo 6 v. v. iki 8 v.v. Kyper laidojimo namuose, 2702 Mt. Royal Blvd. Glenshaw, PA. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 25 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į St. Mary of the Assumption bažnyčią, kurioje 11:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Lewisburg kapinėse, Lewisburg, PA.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Kyper FH. Tel. 412-486-9086

VOKIETIJA

Vadovauti Vasario 16-osios gimnazijai nori ir lietuviai, ir vokiečiai

MINDAUGAS JACKEVIČIUS
Vadovauti Vokietijoje veikiančiai Vasario 16-osios gimnazijai panoro 17 kandidatų. Tiek paraiškų pasibaigus antram atrankos etapui sulaukė konkursą gimnazijos direktoriaus pareigoms užimti paskelbusi gimnazijos kuratorija. Kuratorijos valdybos pirmininkas Rimas Čuplinskas sakė, kad beveik po lygiai pareiškimų gauta iš Lietuvos ir Vokietijos. Pirmas kandidatų atrankos etapas vyko iki rugsėjo pradžios. Tuomet įvertinusi įteiktus pareiškimus kuratorija nusprendė skelbti antrąją atrankos etapą. Tolesnė konkurso eiga priklausys nuo lapkričio 8 d. šaukiamo kuratorijos posėdžio. Vasario 16-osios gimnazijos kuratorija yra šios nuo pokario metų Vokietijoje veikiančios lietuvių gimnazijos aukščiausioji valdančioji institucija. Jos narius skiria įvairios organizacijos, remiančios arba istoriškai parėmusios gimnaziją. Laisva gimnazijos direktoriaus vieta atsiras kitamet į pensiją išėjus 28 metus įstaigai vadovaujančiam Andriui Šmitui. Naujas gimnazijos vadovas darbą turėtų pradėti 2009 m. rugpjūčio 1 d. Apie ketinimą dalyvauti konkurse anksčiau yra kalbėjęs buvęs Lietuvos radijo ir televizijos generalinis direktorius Kęstutis Petrauskis. Visgi K. Petrauskis nuo pirmadienio pradėjo dirbti investicinei bendrovei „ŽIA valda“ priklausančiame žiniasklaidos holdinge plėtros direktoriaus pavaduotoju. K. Petrauskis „Lietuvos žinioms“ aiškino apsisprendęs nelaukti konkurso pabaigos, jis atsiėmė dokumentus supratęs, kad gali skirtis jo ir gimnazijos kuratorijos požiūris į vadybą. Kaip skelbiama konkurso nuostatuose, direktoriaus pareigoms užimti ieškomas atsakingas asmuo, išlaikęs pirmuosius ir antruosius valstybinius mokytojo egzaminus Vokietijoje arba turintis kitoje šalyje įgytą atitinkamą pedagoginę ir mokslinę kvalifikaciją. Atsižvelgiant į ypatingą gimnazijos profilį, iš kan-

didato reikalaujama puikiai mokėti lietuvių ir vokiečių kalbas. Direktoriui bus taikomas vienerių metų bandomasis laikotarpis. Vokietijoje, Hiutenfelde įsikūrusi Vasario 16-osios gimnazija gyvuoja nuo 1951 m. Tai – vienintelė lietuviška mokykla vakarų Europoje. 1999 m. gimnazija igijo valstybės pripažintos dvikalbės mokyklos statusą, suteikianti teisę išduoti vokišką brandos atestatą bei ilgainiui užtikrinanti dalinį gimnazijos finansavimą. Šiuo metu gimnazijoje dirba 32 pedagogai, 10 administracinių/ūkinių darbuotojų, mokosi 200 lietuvių bei vokiečių moksleivių. Jaunesniųjų klasių mokiniams dalis mokomųjų dalykų pasirinktinai dėstoma lietuvių arba vokiečių kalba, o vyresniems, šalia vokiškoms gimnazijoms įprastų mokomųjų dalykų, suteikiama galimybė lankyti lietuvių kalbos, literatūros bei Lietuvos istorijos pamokas. Kaip rašoma gimnazijos svetainėje internete, ilgus dešimtmečius Vasario 16-osios gimnazija buvo vienintelė aukštesnioji lietuviška mokykla laisvajame pasaulyje. Joje mokėsi lietuvių jaunimas iš daugelio kraštų. Pagrindinis mokyklos tikslas buvo paruošti jaunimą mokslui aukštesiosiose mokyklose, išmokyti jį lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos bei geografijos ir supažindinti jį su lietuviška kultūra bei papročiais. Gimnazijos absolventai turėjo tęsti lietuviybės darbą išeivijoje ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Po Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo Vokietijos lietuviai siunčia savo vaikus į Vasario 16-osios gimnaziją, kad jie čia išeitų vokiečių gimnazijos kursą ir gerai išmoktų lietuvių kalbą. Tėvai iš Lietuvos siunčia savo vaikus į gimnaziją, kad jie čia išmoktų vokiečių kalbą, įgytų vokišką abitūrą bei susipažintų su Vokietija ir Vakarų kultūra. Į gimnaziją taip pat priimami vaikai ir iš kitų kraštų.

Delfi.lt

**„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
www.draugas.org**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Šių metų spalio 24 d., penktadienį**, 7 val. v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 atidaroma menininkės Laisvydės Šalčiūtės paroda „Nudes. Smiling“ („Nuogos. Besišypsančios“). Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

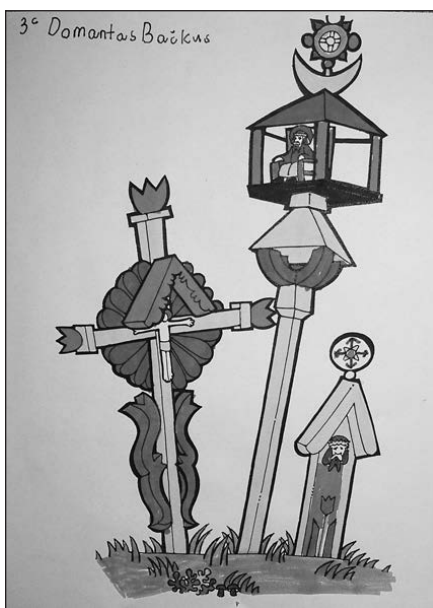
◆**Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija** kviečia lietuviškų organizacijų atstovus ir suinteresuotus asmenis į pasitarimą š. m. spalio 26 d., sekmadienį, 3 val. p. p. seselių kazimieriečių motiniškame name (2601 W. Marquette Road, Chicago). Pasitarime bus aptarti katalikų sielovados rūpesčiai ir katalikų spaudos ateitis. Konferencijoje dalyvaus garbės svečias iš Lietuvos, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas ir prel. Edis Putrimas, Išeivijos sielovados vedėjas. Pageidautina, kad apie dalyvavimą praneštumėte iš anksto skambinant į „Draugo“ raštinę Silvijai telefonu: 773-585-9500.

◆**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte kviečia spalio 29 d. pasižiūrėti lietuvišką dokumentinį filmą „Lukšiai“. Pradžia – 2 val. p. p.

◆**Lapkričio 1 d., šeštadienį, po 4 val. p. p.** šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyks Vėlinių apeigos. Kviečiame dalyvauti.

◆**Lapkričio 2 d., sekmadienį, 5 val. p. p.** šv. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago bus atliekamas Cherubini Requiem C-minor (1816 m.). Koncerte dalyvauja Lincoln Chamber choras ir orkestras (dirigentas Timothy Woods). Bilietų kaina – 15 dol. Koncerto dieną prie įėjimo durų – 20 dol. Bilietus galite užsisakyti tel. 815-806-0066 arba:

lincolinchamberproductions.org

Čikagos lituanistinės mokyklos 3 kl. mokinio Domanto Bačkiaus nuspalvintas piešinys „Vėlinės“.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

◆**Komitetas, vadovaujamas** Vidos Kosmonienės kviečia visus lapkričio 9 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. atvykti į kasmetinę madų parodą Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bilietus užsisakyti galite tel.: 630-852-3204 (Daina Siliūnienė); 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė).

◆**Lietuvių rašytojų draugijos** (LRD) literatūrinė popietė įvyks š. m. lapkričio 23 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Bus paminėti šiais metais amžinybės iškeliaję LRD rašytojai, įvyks knygos „Trys iš Pajūralio“ sutiktuvės, naujos poezijos skaitiniai, meninė dalis. Kviečiami visi literatūros mylėtojai.

◆**„Visuomenės sveikatingumas, medicininis gyventojų aprūpinimas įtakojančių sąlygų ir sprendimų paieškoje; iššūkiai medicininai; pasaulinė ir Lietuvos patirtis“** – tai viena iš daugiau kaip tuzino XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo plenarinių sesijų. Sesijos organizatorė ir pagrindinė pranešėja – dr. Rasa Kazlauskaitė (JAV), taip pat dalyvauja: dr. Renata Variakojytė (JAV), dr. Marija Rudzikienė (Lietuva), dr. Antanas Goštautas (Lietuva), dr. Antanas Bubulis (Lietuva), dr. Vilma Gudienė (Lietuva) ir Jonas Kubilius (JAV). PLMKS įvyks š. m. lapkričio 26–30 d. (Padėkos dienos savaitgalį) Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bilietus į visas plenarines bei mokslines sesijas galima įsigyti kreipiantis tel.: 800-625-1170, internetu www.mks14.com arba „Seklyčioje“, Pasaulio lietuvių centro būstinėje, Jaunimo centre, „Lietuvėlėje“.

◆**Artėja dienraščio „Draugas“** šimtmetis. Šiai datai paminėti bus išleistas gausiai nuotraukomis iliustruotas leidinys. Norintys užsisakyti šią knygą čekį (35 dol.) prašome rašyti „Draugo“ vardu ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, pažymint „Prenumerata knygai“. Vėliau leidinys bus brangesnis. Laukiame aukų leidiniui paremti.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Spalio 29 d., trečiadienį, 6:30 val. v.** Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (Lithuanian Alliance of America), 307 West 30th Street, New York, NY 10001, rengia susitikimą su rūbų modeliuotoja Vida Leonavičiute-Insodiene. Įėjimas – auka. Tel. pasiteiravimui: 212-563-2210.

◆**Lapkričio 2 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.** šv. Švč. Mergelės Apsireiškimo parapijoje, 259 North Fifth Street, Brooklyn, NY 11211, vyks Vilniaus universiteto mišraus choro „Pro musica“ koncertas. Koncerte skambės lietuvių bei Šiaurės Europos kompozitorių klasikiniai kūriniai. Įėjimas – 15 dol.

◆**Lapkričio 23 d., sekmadienį, 4 val. p. p.** šv. Švč. Mergelės Apsireiškimo parapijoje, 259 North Fifth Street, Brooklyn, NY 11211, aktorės Dalios Michelevičiūtės kūrybos popietė. Įėjimas – 10 dol.

Rugsėjo 26–28 dienomis Boston vyko JAV LB XVIII Tarybos trečioji sesija. Jos metu JAV LB Krašto valdybos raštais buvo apdovanoti JAV LB Boston apylinkės visuomenininkai. Tarp jų buvo ir dabartinė JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė.

Daiva Navickienė vadovaus XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo plenarinei sesijai apie lituanistinį švietimą išeivijoje.

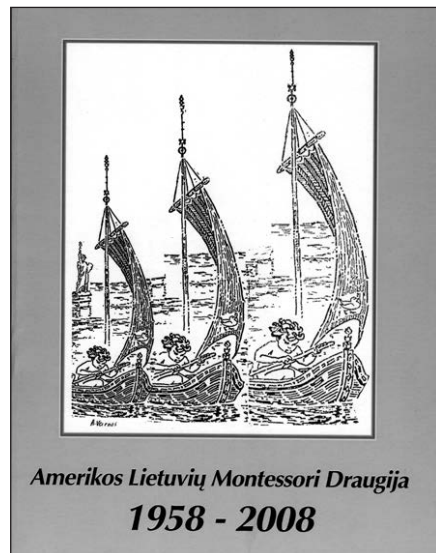
Nuotraukoje: Daivai Navickienei padėkos raštą įteikė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas. Laimos Apanavičienės nuotr.

Knygos „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008 m.“ sutiktuvės

Amerikos lietuvių Montessori draugija pažymi 50-uosius metus. Nuo 1958 m. šimtai lietuviškų šeimų yra susipažinę su dr. Maria Montessori auklėjimo principais. Šią draugiją įkūrė Marija ir Adomas Varnai bei Domicelė Varnienė. Montessori auklėjimo metodas yra įsitvirtinęs ne tik Amerikoje, jis žinomas visame pasaulyje. Jau keletą metų šiuo metodu specialiuose darželiuose auklėjami vaikai ir Lietuvoje.

Lemonte veikia „Žiburėlio“ mokykla, dirbanti šiuo metodu. Tačiau prieš tai buvo „Židinėlis – Varnas centras“, „Vaikų nameliai“. Nuo įsikūrimo pradžios lietuvišką Montessori mokyklėlę baigė per 1,000 mokių.

Draugijos 50-mečiui pažymėti išleista knyga „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008 m.“ Knygos sutiktuvės įvyks sekmadienį, spalio 26 d. 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Knygą pristatys rašytoja Danutė Bindokienė. Muzikinę programą atliks pianistė Frances Covalevsky.

Kviečiame buvusius mokinius, jų tėvelius ir visus besidominčius Montessori auklėjimo metodu atvykti į knygos sutikimą.

Organizatoriai

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolija paminėjo 90 metų sukaktį. Spalio 12 d. po šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje visi rinkosi į ta progą suorganizuotus metinius pietus.

Nuotraukoje iš kairės: meninę programą atlikęs Kęstutis Daugirdas, seserų vyresnioji sesuo Bernadeta Matakaitė, papasakojusi apie seserų 90-ties metų veiklą, buvusi ilgametė seselių rėmėjų sekretorė Valerija Čepaitienė, seselė Loreta Jonušaitė, dabartinė rėmėja Giedrė Čepaitė ir seselė Laimutė Kabišaitytė. Indrės Tijūnėlienės nuotr.